DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 22
Birželio - June 5, 1987

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Ženevoj vykstą Vakarų valstybių pasitarimai su Afganistanu dėl sovietų kariuomenės iš Afganistano atitraukimo neteikia jokių vilčių, nes nei Sov. Sąjunga, nei Afganistanas nesutinka, kad ten, sovietam pasitraukus, būtų sudaryta tikra koalicinė vyriausybė, kurioj dalyvautų ir partizanų atstovai. Be to, ir partizanų dauguma nesutinka dalyvauti vyriausybėj, kurioj būtų ir komunistų atstovai.

Libano parlamentas panaikino 18 m. trukusį susitarimą su PLO, leidžiantį šiai organizacijai laikyti Libane bazes.

Izraelio parlamento komisija, tyrusi Izraelio aukštų vyriausybės pareigūnų įsivėlimą į Jonathan Jay Pollard šnipinėjimo aferą, priėjo išvados, kad jie nėra dėl to kalti, bet pripažino, kad jie, būdami min. pirmininku, užsienio reikalų ir gynybos ministeriais, yra už tai atsakingi.

Sov. Sąjunga apkaltino JAV, kad jų branduolinė energija varomi karo laivai du kartu pažeidė Sov. Sąjungos teritorinius vandenis prie Kamčatkos pusiasalio.

JAV sutiko saugoti nuo užpuolimo Kuvaito tanklaivius, gabenančius aliejų Persijos įlankoj.

Austrijos kancleris Kurt Vranitzky, lankydamasis JAV, bandė įtikinti valstybės ir teisingumo sekretorius atšaukti Austrijos prezidentui Kurt Waldheim įvažiavimo į JAV draudimą, bet valstybės sekretorius Shultz nesutiko tai padaryti.

Washingtone, D.C. gegužės 22 įvyko 4 dienas trukęs Amerikos juodųjų katalikų kongresas, kuriame dalyvavo 11 juodųjų vyskupų, keli šimtai kunigų ir apie 700 vienuolių seselių ir pasauliečių. Kongresas reikalavo, kad į katalikų Bažnyčios apeigas bžtų įjungta air juodųjų praktikuojamos tradicijos, kaip ritminis plojimas rankom, evangelinis giedojimas ir kitos Afrikos gyventojų tradicijos.

Gegužės 22 iškilmėm Philadelphijoj buvo pradėtos JAV konstitucijos 200 m. sukaktuvių paminėjimas.

Sov. Sąjunga paskelbė sustabdanti komercinį banginių gaudymą. Šioj pramonės šakoj dirbą laivai buvo atšaukti į jų uostus, kur jie bus pritaikyti kitiem reikalam.

Vengrijos Mokslų akademija aštriai sukritikavo komunistų partijos paruoštą planą Vengrijai iš ūkinės krizės išvesti.

Maskvoj neoficialiai veikiančios rusų nacionalistų organizacijos "Pamiat" keli šimtai šalininkų suruošė demonstracijas prie Kremliaus sienos ir šūkiais smerkė "glasnost" politikos priešus ir reikalavo organizacijos oficialaus pripažinimo. Policija demonstraciją sekė, bet jos nesklaidė.

JAV karo laivyno pareigūnai tvirtina, kad Irako lėktuvai ir 1985 m. buvo paleidę raketą į JAV naikintoją John Hancock Persijos įlankoj, bet raketa pataikiusi į netoliese esantį vilkiką.

Į Seattle, Wash., atvykusi iš Taškento susigiminiavimo delegacija konferencijoj buvo užtvindyta klausimais apie žmogaus teises ir žydų emigraciją, bet sovietinė delegacija visą laiką tvirtino, kad ji nesanti įgaliota diskutuoti politinių klausimų.

ŠANTAŽAS PRIEŠ KUN. JONĄ KAUNECKĄ

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 70

Neišdavė skundo teksto

1985 m. pavasarį Skaudvilės klebonas kun. Jonas Kauneckas parašė skundą į Maskvą, jo žodžiais tariant apie tai, kaip saugumiečiai ir prokuratūros darbuotojai laužo tarybinius įstatymus ir savo pačių nutarimus. Net artimiausiems draugams nepavyko gauti kun. J. Kaunecko skundo teksto, ar ką nors smulkiau sužinoti apie tą skundą. Jis sakėsi nenorįs sudaryti galimybės kerštui už kritiką, mat TTGKK nuteistieji nariai buvo kaltinami antitarybine agitacija ir propaganda už tai, kad Komiteto dokumentai buvo žinomi ir užsienyje.

Tauragės saugumas "kūrė nusikaltimus"

Po skundo aiškiai pastebima prieš kun. J. Kaunecką prasidėjusi keršto kompanija, galbūt planuojamas ir susidorojimas. 1985 m. pavasarį ir vasarą Tauragės saugumiečiai visokiais būdais "kūrė" kunigo "nusikaltimus". Šioje akcijoje nepaskutinę vietą užėmė pats saugumo viršininkas Ševeliovas, o ypatingai saugumietis Vytautas Valantinavičius.

Buvo tardomi beveik visi Skaudvilės bažnyčios komiteto nariai. Saugumiečiai stengėsi įtikinti tikinčiuosius, kad kun. J. Kauneckas yra nusikaltėlis, pavojingesnis už kun. A. Svarinską ir S. Tamkevičių, tik labai gudrus. "Mes jį sutvarkysim dar gudriau nei anuos kunigus, liudininkai jų teisme buvo netikintieji, o prieš kun. J. Kaunecką liudys vien tik tikintieji". Bažnytinio komiteto narius saugumiečiai stengėsi įtikinti, kad kunigas platina "Kroniką". Čekistai baisiausiais grasinimais reikalavo, kad parapiečiai liudytų, jog iš kun. J. Kaunecko gauna "Kroniką".

Taip liudyti reikalavo, gąsdindami net jų vaikų bloga ateitimi: jie neįstos mokytis, bus paimti į Afganistaną ir pan. Taip pat buvo bauginami ir Adakavo bažnytinio komiteto nariai: neatlaikęs šantažo atsistatydino Adakavo bažnytinio komiteto pirmininkas Lembutis ir sekretorė Lembutienė.

Sudaro nepakeliamas sąlygas

Čekistai stengiasi sudaryti kun. J. Kauneckui nepakeliamą darbo ir gyvenimo atmosferą. 1985 m. rugpjūčio 14 d. į kleboniją atėjęs milicininkas surašė protokolą, kad čia gyvena neprisiregistravusi ir gamina kunigui maistą Bronė Aputytė (ji negali registruotis, nes turi valdinį butą Gargždiuose).

Po kelių dienų milicininkas atnešė įspėjimą: jei neprisiregistruos, bus baudžiama.

Rugpjūčio 29 d. Skaudvilės miesto vykdomojo komiteto pirmininkė Bernikienė ir sekretorė Karosienė paruošė dokumentaciją B. Aputytės administracinei baudai: rugpjūčio 30 d. ji turėjo prisistatyti į Tauragės miliciją, tuo pačiu išregistruota iš buto Gargždiuose, o butas atimtas. Bet tą dieną atvykę milicininkai klebonijoje jos nerado — jau buvo išvykusi į Gargždus. Nors kun. J. Kauneckas eidavo maitintis į miesto valgyklą, milicijos darbuotojai dar kelis kartus klebonijoje ieškojo B. Aputytės.

Parapijos rekolekcijų metu, gruodžio 14 - 15 d. klebonijoje maistą gamino kelios vietinės moterys. Į svečius buvo atvykusi kunigo brolienė ir serganti jo sesuo. Atėję milicijos pareigūnai taip išgąsdino kunigo seserį, kad teko kreiptis pas gydytoją.

Saugumiečiai šantažuoja

Saugumiečiai pradėjo šantažuoti tuos, kurie nuveža kunigą į aptarnaujamą Adakavo bažnyčią ar kur kitur. Buvo tardyti kunigą pavėžėję: Aleksas Kaminskas, Adolfas Kumpikevičius, Juozas Dabulskis, Aleksas Ivanauskas, Rimantas Andruška, Remigijus Laugalis, Vytautas Neteckas.

Kolūkio sandėlininką Vytautą Netecką, zakristijonaujantį sekmadieniais Adakavo bažnyčioje, saugumiečiai, išsikvietę į autoinspekciją ir kitas įstaigas bei prisistatę į darbovietę, reikalavo, kad jis kiekvieną pirmadienį atvyktų į apylinkę papasakoti kunigo pamokslą. Dėl nervinės sistemos sutrikimo ne kelis kartus Neteckas sirgo, atsisakė sandėlininko pareigų, o dėl ligos neteko vairuotojo teisių.

Nežiūrint to, kartais jis pavėžėdavo kunigą į Adakavą.

1986 m. sausio 18 d. Skaudvilės m. vykdomojo komiteto pirmininkė Bernikienė paskambino milicininkui Grubliauskui, kad sekmadienį pasiruoštų sulaikyti kun. J. Kaunecką. Su mašina atvyko saugumietis Vytautas Valantinavičius ir miesto aikštėje laukė pravažiuojant V. Netecko. Sulaikęs jį, nubaudė 30 rublių bauda ir perspėjo, kad jei vėš kunigą atgal, bus atimta mašina. Čekistas tyčiojosi: "Nors ir kleboną vežioji, nors ir į bažnyčią eini, Dievas nepadeda — netekai teisių, sumokėjai baudą, neteksi ir mašinos. Dirbk mums, ką mes liepsime, nereikės mokėti baudos, o rytoj gausi teises..."

Persekioja ir vargonininką

Visokiais grasinimais saugumiečiai norėjo priversti jiems dirbti vargonininką Remigijų Laugalį. Tai kviečia jį į pasų stalą, tai į inspekciją arba gaudo namuose. 1985 m. vasarą jis lankė vairuotojų kursus.

"Leidimo negausi", — pagrasino saugumiečiai. Ir iš tiesų, Laugaliui nebuvo leista laikyti egzaminų. Uždėta 30 rub. bauda už važiavimą be teisių. Po pa-

(nukelta į 2 psl.)

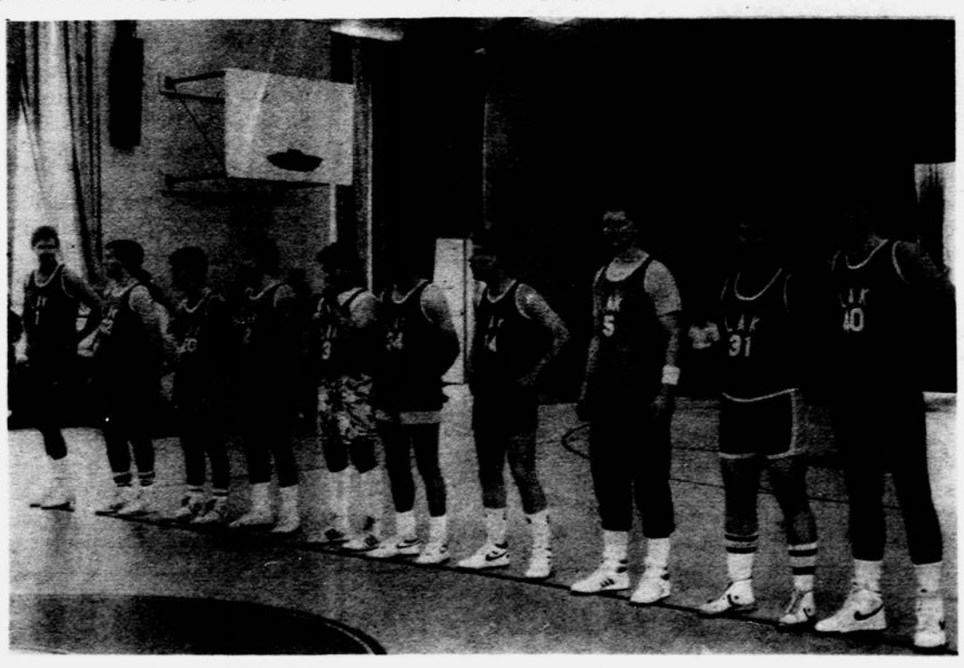

New Yorko Lietuvių Atletų klubo vyrų "A" klasės krepšinio komanda, pasiruošusi baigmi nėms rungtynėms prieš Toronto Arą. LA Klubas laimėjo 103 - 93 pasekme. Nuotr. Alg. Šilbajorio

VOKIEČIŲ LĖKTUVAS RAUDONOJOJE AIKŠTĖJE

Kai Sovietai šventė Pasienių apsaugos dieną, tai tikriausiai pamiršo saugot savo sienas.

Tą dieną Vakarų Vokietijos 19-metis lakūnas Matthias Rust, vos turėjęs 25 valandas solinio skridimo patirties — iš Helsinkio, Suomijos, praskridęs Estijos pasienį, nuskrido iki Maskvos. Tris kart apskridęs Raudonąją aikštę nusileido netoli Lenino mauzoliejaus ir Kremliaus sienų. Nusileidus lakūnas buvo po 15 minučių suimtas, o lėktuvas iš aikštės nutrauktas.

Įvykis ne eilinis, bet sensacingas ir su pasekmėmis. Pasitvirtino, kad tos, taip išpūstai saugomos sienos, aptvertos "geležine uždanga" yra kiauros. Žemu skridimu lėktuvas radaro nepastebimas. Maskva yra vienintėlis pasaulyje nuo 1950 miestas virš kurio bet koks orinis judėjimas uždraustas ir yra saugomas priešlėktuvinių rakietų juostomis.

Spėliojama, kaip tai galėjo įvykti?

Jokie naikintuvai nepakilo ir nepriverte Cessna 172 vienamotorį tūpti ir nenušovė jo, kaip Korėjos lėktuvo 1983. Kokie politiniai to incidento motyvai, ką daryti su lakūnu ir t.t.

Glasnot pasitvirtino. Lėktuvas nusileido ketvirtadienį apie 7:30 val. vakaro. Penktadienį — tyla. Jokio pranešimo nei spaudoj, nei radio, nei TV. Tik šeštadienį (oficialiai nedarbo diena) buvo sušauktas specialus Politbiuro posėdis, ir ėmė "kristi galvos".

Pirmasis nukentėjo oro apsaugos vyr. viršininkas Aleksandr Koldunov. Buvo atleistas po Politbiuro komunikato. Atseit, už

(nukelta į 2 psl.)

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penkti metai gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

8.—

Daktaras po kambarį vaikšto su grandinėm

1830 m. gubernatorius Seniavin atvažiavo pas F. J. Haasą ir rado jį be perstojo vaikščiojantį po kambarį su apkaustytomis rankomis ir kojomis, labai nuvargusį ir vis beskaičiuojantį žingsnius.

F. J. Haas pats darė bandymą. Jis pats save sukaustė palengvintais antrankiais ir norėjo juos išbandyti, ar kaliniui nenugriauš rankų. Jis kambaryje vaikščiojo ir skaičiavo žingsnius ir taip nuėjo tiek kelio, kiek turi pirmas etapas.

Tik po ilgos ir sunkios kovos F. J. Haas laimėjo — panaikino lanką, palengvino atrankius ir juos aptraukė oda, nebeskuto galvų. Dr. F. J. Haas liepsnote liepsnojo artimo meilės ugnimi, ir kaliniai jį vadino "Dievo žmogumi".

Gydytojas lanko apleistus kalinius ir ligonius

Pats F. J. Haas gyveno labai kukliai. Keldavosi 6 v. ryto Arbatą laikė prabanga, tai gėrė serbentų lapų užpilą. Iki 8 v. skaitė, ruošė vaistus. 8 val., priimdavo vargšus ir kiekvienam, kiek galėdamas, padėdavo. Tai buvo lyg pirmas Dantės pragaro ratas. 12 val. užeidavo į policijos ligoninę. Tai buvo antras Dantės pragaro ratas. Iš ten į kalėjimą —trečią pragaro ratą. Po to eidavo į tą kalėjimą, iš kur žmonės siųsdavo Sibiran.

Taip visą dieną jis keliavo be poilsio. Visas jo turtas — namas — dvaras, fabrikas, 4 arkliai ir karieta pamažu ištirpo, beglobojant vargšus.

Pietaudavo 5 v. popiet. Prie valgio stalo buvo labai santūrus, negerdavo alkoholinių gėrimų. Viską, ką gaudavo, atiduodavo vargšams.

Aukų prašo ir iš kitų

Po pietų vykdavo pas įtakingus pažįstamus, prašydamas vargšams pagalbos. Jis visada buvo pastoviai ramios nuotaikos, retai juokdavosi, buvo susikaupęs savyje ir vengė nereikalingų susitikimų, susibūrimų.

Draugiškame savųjų ratelyje jis buvo kalbus, kalbėjo apie tuos, dėl kurių jam skaudėjo širdį.

Dailininkai norėjo nupiešti jo portretą, bet jis nesutiko pozuoti. Bet vienas dailininkas, pasislėpęs už širmos, portretą nupiešė jam nematant.

Iki vėlybos nakties jis vis važinėjo, lankė kalinius, rinko jiems reikalingus dokumentus, apie juos rašė.

Vienintelis jo poilsis buvo teleskopas, per kurį stebėjo dangaus žvaigždes ir jomis gėrėjosi. Tada eidavo gulti, jei jo kambaryje nebuvo ligonių, rastų gatvėje, kurios parsivežęs slaugydavo. Taip ir slinko jo dienos, mėnesiai, metai.

Jis buvo labai religingas

F. J. Haas buvo labai religingas. Jis gyveno Dievuje. Dievą jis primindavo savo raštuose, žandarams, valdininkams, metropolitui, nepaliaujamuose pokalbiuose su kaliniais, ligoniais. Jis buvo katalikas, bet rūpinosi, kad stačiatikiai kaliniai sekmadieniais kalėjimo cerkvėje turėtų pamaldas, pamokslą. Jis pats toje cerkvėje su kaliniais melsdavosi.

Savo pinigais kaliniams pirko religinio turinio knygas. Iš anglų pirklio A. Mupaliz išsirūpino paramą, ir daugiau kaip 20 metų savo lėšomis kaliniams siųsdavo po 10,000 Evangelijų ir kitos religinės literatūros. Per metus tai sudarydavo apie 2,000 rublių.

Taip pat F. J. Haas išrūpino, kad kaliniai, siunčiami į Sibirą, Maskvoje galėtų atlikti išpažintį, priimti Komuniją. Savo mieliems katorgininkams jis pasiuvo maišelius, kad turėtų kur religinio turinio knygas laikyti. Mokė juos nesikeikti, nieko neteistį, nemeluoti.

Aprūpindavo kalinius vežimais

Nusilpusius kalinius savo lėšomis aprūpindavo vežimais, kad nereikėtų eiti pėsčiomis. Kalinius vadino balandėliais, nekartą juos išbučiavo. Visada išklausydavo jų prašymus ir padėdavo, kiek galėdavo.

F. J. Haas gyvenimo šūkis buvo "Skubėkite daryti gera!" Moterims jis sakydavo: "Moteris turi pavergti širdies gerumu, aukšta morale, ji turi vyrą iškelti iki Kristaus."

(Bus daugiau)

PASKUTINĖS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Telefonų pranešė Nijolė Sądūnaitė

— Anilionis dalyvavo Pasvalio kunigų suvažiavime. Čia jis viešai pareiškė, kad jei kun. Rokas Puzonas nori tapti kankiniu, tai mes "jį kankiniu ir padarysime".

— Į Lietuvos krikšto jubiliejų Romoje atvyks vysk. A. Vaičius ir aštuoni kunigai: Sudavičius, Juodelis, Gesčiūnas, Vaičionis, Mikutavičius, Barkauskas, Kajeckas, Račiūnas.

— Gegužės 14 - 15 dienomis Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčioje buvo organizuojamas Lietuvos krikšto minėjimas. Į šį minėjimą buvo pakviestas ir vyskupas tremtinys Julijonas Steponavičius. Atrodė, kad minėjimas įvyks be jokių kliūčių. Tačiau minėjimo išvakarėse buvo gautas RRT įgaliotinio įsakymas, kad minėjimas neįvyktų. Minėjimo programa buvo grynai religinio pobūdžio: mišios, pamokslas, giesmės, Choras jau buvo parengęs giesmių repertuarą. Gavus Petro Anilionio įsakymą minėjimo neberengti, į Žagarę nuvyko Šv. Mikalojaus bažnyčios vikaras pranešti vysk. Steponavičiui, kad minėjimo nebus.

— Lietuvos tikintieji labai prašo ir laukia, kad Lietuvos krikšto jubiliejaus proga Šv. Tėvas vysk. Steponavičių paskelbtų kardinolu.

1987.V.22

Savaitės įvykiai

Gynybos sekretorius Casper W. Weinberger pareiškė, kad Persijos įlankos arabų valstybės turėtų leisti JAV įsteigti karines bazes, iš kurių JAV karo lėktuvai galėtų sekti ir saugoti tanklaivių judėjimą.

Kuvaito emiras šeikas Jabar al-Alhmed al-Sabah pareiškė, kad vis plintantis karas tarp Irako ir Irano turėtų pasidaryti tarptautiniu rūpesčiu.

Graikijos min. pirmininkas Andreas Papandreou pareiškė iki 1989 m. atsiklausiąs gyventojų nuomonės dėl JAV karinių bazių Graikijoj.

Statistikos duomenys rodo, kad iki 70 proc. nuo kalėjimo bausmės už jų padarytus kriminalinius nusikaltimus atleistų jaunuolių šešerių metų laikotarpy vėl būna areštuoti už naujus nusikaltimus.

Sov. Sąjunga nustojo trukdyti Voice of America radijo transliacijas, bet trukdymo įrengimus perkėlė Radio Free Europe ir Radio Liberty transliacijom trukdyti.

Prancūzijos ginklų pirklys Jean-Louis Bantzer paskelbė dokumentus, įrodančius, kad Sov. Sąjunga aplinkiniais keliais 1986 m. gruodžio mėn. pardavė Iranui SAM-7 priešlėktuvinių raketų už 18 mil. dol. Sov. Sąjunga už kiekvieną raketą gavo po 25,000 dol., bet Iranas už kiekvieną sumokėjo po 43,902 dol.

Izraelio aukščiausias teismas atrado, kad dėl vidaus slaptosios policijos Shin Beth suklastotų kaltinimų arabų kilmės Izraelio armijos ltn. Izaat Nafsun buvo nuteistas kalėti už šnipinėjimą ir kalėjime praleido daugiau kaip 7 m. Teismas įsakė jį tuojau iš kalėjimo paleisti.

JAV gynybos sekretorius Caspar W. Weinberger spaudžia Nato valstybes padėti apsaugoti prekybos kelius Persijos įlankoj.

Norvegija paskelbė, kad Izraelis atsikalbinėja nuo jos siūlymo, jog Tarptautinės atominės energijos įstaigos inspektoriai patikrintų, kaip buvo sunaudota iš Norvegijos pirkto 20 tonų sunkaus vandens.

Pietų Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan atleido iš pareigų ministerį pirmininką ir 7 ministerius.

Egipte prie Kairo nežinomi teroristai iš pravažiuojančio automobilio šūviais lengvai sužeidė automobiliu važiavusius du JAV ambasados pareigūnus ir pabėgo.

Portugalijos 1974 m. revoliucijos didvyris plk. ltn. Otelo Saraiva de Carvalho buvo nuteistas kalėti 15 m. už vadovavimą kairiųjų teroristų grupei, kuri vykdė plėšimus, sprogdinimus ir žudynes. Kiti 47 grupės nariai buvo nuteisti kalėti nuo 7 mėn. iki 15 m.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Klaipėdoje** dvi savaites vyko dailės ir architektūros dienos. Paveikslų galerijoij buvo išstatyti piešinių ir keramikos darbai. Liaudies muziejuje — piešimo mokytojų kūryba, Filharmonijoj—grafika, švietimo darbuotojų rūmuose — tapyba, kino lektoriume — "Architektūra ir dailė 87".

— **Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto** artistai L. Bartusevičiūtė, N. Beredina, V. Chlebinskas, O. Fedosova, J. Katakinas, P. Skirmantas, A. Semionovas, A. Molodovas ir grupė kordo baleto išvyko gastrolėms į Zairą — Afrikon. Grupei vadovauja operos ir baleto teatro direktoriaus pavaduotojas L. Aškinis. Gastrolės Zairo sostinėje truks savaitę.

— **Minske,** Baltarusijos respublikoj, įvyko IV "Pabaltijos teatrų pavasaris" — festivalis. Pagrindinis — pereinamasis festivalio apdovanojimas teko Lietuvos valstybiniam jaunimo teatrui už A. Čechovo dramą "Dėdė Vania" pastatymą, kurį režisavo E. Nekrošius. Režisierius Nekrošius pelnė dar du apdovanojimus: specialų vertinimo komisijos prizą ir "Už geriausią klasikinės dramaturgijos pastatymą". Laimėtojais tapo kritikė teatrologė D. Stanevičiūtė ir kompozitorius F. Latėnas už muziką "Dėdei Vaniai".

— **Taline** vykusioje fotografijų parodoje "Gintaro kraštas 87" didįjį apdovanojimą laimėjo kaunietis foto menininkas R. Požerskis. Medaliais buvo apdovanoti A. Juškelis ir A. Budvytis, o diplomais V. Butyrinas, S. Saladūnas, A. ir M. Černiauskai, R. Urbakavičius.

— **Plungės** centrinėje bibliotekoje buvo surengta Vilniaus "Ex libriso" klubo narių paroda. Eksponuota septyniolikos dailininkų 90 knygos ženklų: V. Kisarausko, V. V. Jucio, A. Čapausko, I. Labutytės ir kitų mažosios grafikos kūrėjų darbai. Parodą ruošė Plungės S. Daukanto knygos mėgėjų klubas.

— **Šiaulių** rajono kolūkyje "Už taiką" kuriamas medalių muziejus. Norima sukaupti visus medalius, kuriuose yra vaizduojami rašytojai ir jų kūrinių herojai, nes literatūros temos yra artimos daugeliui Lietuvos medalių kūrėjams. Tai bus savotiškas literatūros panoramos atspindys nuo Antikos laikų iki mūsų dienų. Vilniuje buvo surengta Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejuje medalių paroda, kur buvo išstatyta apie 300 darbų pateiktų keliolikos autorių.

— **Lietuvos liaudies artistės** vardas suteiktas Lietuvos akademinio operos ir baleto teatro solistei, nusipelniusiai artistei Birutei Eidukienei.

— **Liaudies simfoninis orkestras** "Vilnius", vadovaujamas Česlovo Radžiūno, gastroliavo Rumunijoje, kur davė keturis koncertus. Drauge dalyvavo Lietuvos nusipelnęs artistas smuikininkas Aleksandras Batovas.

S.L.K.

VOKIETIJOS VYSKUPŲ PAREIŠKIMAS LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMO PROGA

Gautas Vokietijos katalikų vyskupų pareiškimo vertimas Lietuvos krikšto proga. Štai pilnas tekstas:

Šiemet Lietuvos Katalikų Bažnyčia švenčia 600 metų sukaktį nuo to laiko, kai lietuvių tauta priėmė tikėjimą į Jėzų Kristų ir tuo būdu tapo Katalikų Bažnyčios nare. Per trejus metus ruošėsi lietuviai tėvynėje ir svetur šiam jubiliejui, kuris švenčiamas 1987 birželio 28. Vokietijos vyskupai ir Katalikų Bažnyčia Vokietijoje yra glaudžiai susirišusi su broliais ir sesėm Lietuvos Katalikų Bažnyčioje, kurie kovoja prieš bedievybę, nebijodami patekti už kalėjimo grotų.

Šiuo metu eilė kunigų ir tikinčiųjų yra suimti, nes jie liudija savo tikėjimą. Vokietijos vyskupai, solidarizuodami su savo broliais lietuviais vyskupais, kreipiasi į Sovietų Sąjungos vyriausybę su prašymu, išplaukiančiu iš Jungtinių Tautų visuotino žmogaus teisių pareiškimo ir Helsinkio konferencijos užbaigimo dokumentų, gerbti lietuvių teises ir išpildyti Lietuvos vyskupų prašymą grąžinti bažnytiniam naudojimui Vilniaus katedrą ir Šv. Kazimiero bažnyčią, o taip pat Klaipėdos Taikos karalienės bažnyčią.

Pareiškimas buvo datuotas 1987 kovo 26. (LIC)

ROMOS IŠKILMIŲ ŽENKLAI

Registracijos ženklai Romos iškilmių dalyviams jau gauti ir užsakomi šiuo adresu: Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield, Chicago, IL 60629, tel. 312 434 - 5719. Auka 25 dol., o chorams, tautinių šokių ansambliams, dalyvaujantiems Romos iškilmių programoje, ir moksleiviams po 10 dol. Su šiais ženklais bus įeinama į visas iškilmes ir į akademiją — koncertą.

Tuo pačiu adresu gaunami ir bilietai į pobūvį — vakarienę Angelo pilyje. Auka 35 dol., o choristams, šokėjams ir moksleiviams po 10 dol.

Registracijos ženklus ir pobūvio bilietus jau užsisakė visiems savo grupių dalyviams: kun. A. Kontautas, Kunigų Vienybės pirmininkas, 162 asmenims, prof. dr. J. Stukas — Lietuvos vyčių 163 asmenims ir ir A. Lauraitis, American Travel Service vadovas, 143 asmenims.

VOKIEČIŲ LĖKTUVAS RAUDONOJOJE AIKŠTĖJE

(atkelta iš 1 psl.)

tai, kad sovietų naikintuvai buvo du kart priartėję prie Cessna, bet oro apsaugos pareigūnai parodė nedovanotiną apsileidimą ir nemokėjimą padaryti sprendimo sustabdant nelegalų įskridimą.

Aukščiausias sovietų Prezidiumas pranešė, kad maršalas Sergei Sokolov, apsaugos ministras "išėjo į pensiją", o naujuoju ministru skiriamas Dmitry Yazov 63 metų amžiaus.

Čia buvo Gorbačiovui gera proga "atsikratyti" Sokolovu, nes jisai buvo užsilikęs dar iš ankstesnių Kremliaus valdovų paskyrimo, o Yazovą jau buvo paskyręs personalinės apsaugos deputatu. Gorbačiovui pernai vasarą Yazovas padarė įspūdį, kalbėdamas kariškai vadovybei, kad būtina vadams kelti karinius standartus ir reikia daugiau atsakomybės už veiksmus.

Dabar Yazov dar daugiau galvų "pakapos" ir, kaip praneša Vakarų stebėtojai, jau yra įvykę apsaugos žinyboje esančių rajoninių viršininkų pakeitimų.

Sovietų valdžios nuolatinis užsieniui anglų kalba reporteris Gennady Gerasimov pareiškė: tikriausia skridimas buvo pastebėtas, bet jo lėktuvas nebuvo numuštas. Įvykis atatinkamų valdžios pareigūnų tiriamas.

Sov. Sąjunga pradėjo anglų kalbos radijo transliacijas į JAV iš Kubos.

Gegužės 23 kilęs uraganas sunaikino Teksas valstijos Saragosa miestelį, ir iš 350 jo gyventojų žuvo 30.

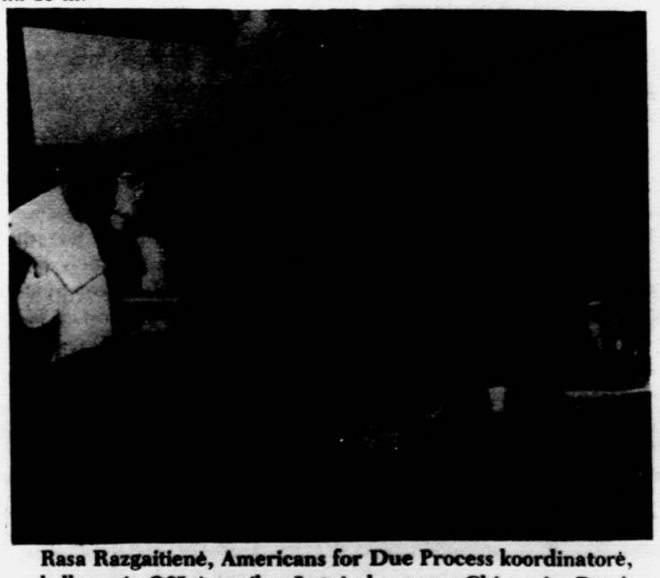

Rasa Razgaitienė, Americans for Due Process koordinatorė, kalba apie OSI Amerikos Latvių kongrese Chicagoje. Prezidiume sėdi latvių vadai. Iš k. Pasaulio latvių pirmininkas V. Pavlovskis, Amerikos Latvių s-gos pareigūnas G. Meierovics, O. Kalnins ir M. Pinnis.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

maldų Adakave vis prisistato saugumietis Valantinavičius ir stebi, kada vargonininkas važiuos namo. 1986 m. sausio 15 d. jo laukė prie Adakavo klebonijos, ieškojo pas žmonos tėvus, – mat jis kviečiamas nenuvyko į pasų stalą.

Sausio 11 d. Tauragės saugumo viršininkas Ševeliovas savo kaimynui pasakė, kad greitu laiku teks suimti kun. J. Kaunecką. Kalbos apie suėmimą buvo paskleistos gan plačiai, tikriausia tikslu sukelti baimės atmosferą.

Grasina suimti kunigą

Kovo 12 d. į rajoną pokalbiui buvo kviečiami visi Tauragės rajono bažnytinių komitetų nariai. Čia jiems kalbėjo RRT įgaliotinio referentas Kažukauskas. Kaip įprasta, aiškino Religinių susivienijimų nuostatus. Iš rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojos Ulbienės pasakymo aišku kad planuojama ateityje pulti kun. J. Kaunecką. Pavaduotoja Ulbienė Skaudvilės bažnyčią pavadino įstatymų pažeidinėjimų židiniu. Aiškiai jaučiama, kad ieško dirbtinai sudarytų priekabių. Pvz. kun. Kauneckas į bažnyčia atlaidams ir rekolekcijoms kviečiąs kitus kunigus apie tai nepranešdamas rajono vykdomajam komitetui ir negavęs jo leidimo, tuo pažeidžiąs minėtus nuostatus, nes kunigas gali eiti pareigas tik savo parapijoje. Kun. J. Kauneckas reikalauja, kad tikintieji pasirašytų pasižadėjimus negirtauti (faktiškai kunigas J. Kauneckas nereikalaudavo tokių pasižadėjimų. Ir kas gi blogo, jei kartais paragina pasiryžusius blaiviai gyventi, užsirašyti į parapijos blaivininkų knygą?), bažnyčioje rodąs skaidres, surengęs bažnyčioje kalėdinę eglutę, ėjęs Velinėse melstis į kapines ir ten atlikęs apeigas.

Ir vis pabrėžiama — šitaip pažeidinėja įstatymus Skaudvilės kunigas (nors beveik visur Lietuvoje kunigai neprašo leidimo pakviesti kunigams, rodo skaidres ir t.t.).

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik lėmčinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJ, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir anglikų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 015C . Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207 Editorial Office 718 827-1352 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Į birželį žengiant

Birželio mėnuo buvo bene laisvė ateis, nes teisybė ir gėris gražiausias lietuviškoje gamtoje. Gegužės dažnai būdavo lyg šaltas, o paskui audringas, neramus, o birželio mėnesį gamta surimtėja ir pradeda savo didžiosios brandos metą.

Kurie lankė dar lietuviškas mokyklas, tiem birželis buvo džiaugsmo mėnuo, nes baigėsi mokslo metai ir prasidėjo vasaros atostogos.

Tačiau tą gražų lietuvišką birželį pavertė kančios ir liūdesio mėnesiu. Tai padarė ne lietuviai, o Sovietų Sąjunga, kuri buvo pripažinusi nepriklausomą Lietuvą. Sovietų Sąjungą savo ekspansiją, naujų žemių užkariavimą pradėjo nuo Lietuvos.

Sovietų Sąjunga su didele kariuomene 1940 birželio 15 okupavo Lietuvą, nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Dėl to lietuvių tauta niekad to neužmirš. Kiekviena tauta, kad ir mažiausia, turi teisę laisvai gyventi ir tvarkytis, pasirinkti tokią valdymosi formą, kuri jai patinka. Didžiosios tautos neturi teisės skriausti mažųjų, norėdamos plėsti savo sienas, stiprinti saugumą.

Nuo pat okupacijos pradžios Amerikoje tuoj susidarė organizacijos ir kilo sąjūdžiai padėti Lietuvai, atstatyti jos nepriklausomybę. Tos organizacijos veikia ir dabar, ir jų veikla yra labai sėkminga. Norėjo nežiniom nudėti Lietuvos bylą ir viską užmiršti, bet laisvojo pasaulio lietuviai savo dinamine veikla Lietuvos klausimą padarė labai aktualų ir visiems žinomą.

Taigi, žengdami į birželį, prisimename Lietuvos okupaciją ir drauge pakartojame didįjį tautos troškimą — laisvės. Ir toji turi laimėti.

Okupavę Lietuvą, sovietai įvykdė kitą kruviną žygį prieš Lietuvą, — 1941 birželio 14 įvykdė masines deportacijas į Sibirą, išvežė per 30,000 gyventojų. Ši deportacija buvo tautos genocido pradžia. Ir vėliau per antrą okupaciją įvykdė dar bent kelias deportacijas.

Todėl viso pasaulio lietuviai niekada to nepamirš. Su giliu liūdesiu jie lenkia galvas, pagerbdami išveštuosius, kalinius, kurie kentėjo ir kenčia dėl savo įsitikinimų.

Lietuvių tauta niekada to neužmirš ir visada visam pasauliui primins, kokiom barbariškom priemonėm yra naikinamos mažosios tautos ir apskritai kaip žiauriai niekinamas ir skriaudžiamas žmogus.

Tais 1941 birželio 22 prasidėjo Sovietų Sąjungos ir hitlerinis Vokietijos karas. Lietuvoje tuoj spontaniškai kilo sukilimas. Tai paliudijo, kaip tauta nori laisvai gyventi. susidarė ir laikinoji vyriausybė, ir jau visas gyvenimas žengė į nepriklausomybę, bet viską užgniaužė naujieji okupantai vokiečiai.

Tų metų sukilimas vėl uždegė tautą naujiems laisvės žygiams, naujiems partizaniniams karams. Tauta sustiprėjo, užsigrūdino ir dar atkakliau tylomis siekė ir siekia to paties — laisvės.

Šių metų birželis mum atneša ir kitokius įvykius — tai birželio 28 iškilmės Romoje, kada bus paminėta Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Iškilmės bus tokio masto, kad palies visą lietuvių tautą ir ją nuteiks gėriui, tobulesniam krikščioniškam gyvenimui, maldai. Ir tose iškilmėse bus paskelbtas lietuvių tautos sūnus palaimintuoju.

Tais vargo, kančios, negandų metais, tarp tų liūdnų prisiminimų štai iškyla kitos datos, kitos šventės, kurios mus stiprins. Stiprins mus kaip tautą būti vieningai, triūsti ir aukotis jos labui.

Prie tų liūdnų prisiminimų štai lyg kokie žiedų vainikai papuošia mūsų tautą, paguodžia ir suteikia daug naujų vilčių ateičiai.

Dvasia, Viešpatie, ateik,
spindulių dangaus mums teik!
(Sekminių sekvencija)

Brangieji!

Atsivėrimas dieviškajai tiesai, pasisukimas į aukštesnę kultūrą, apsisprendimas rinktis kilnesnį asmeninį gyvenimą ir taikos bei keitimosi vertybėmis su kitais kelią...visada yra išganingas asmeniui ir visuomenei. Taip įvyko ir 1387 metais, kai Lietuva priėmė Krikštą. Ji išėjo iš izoliacijos, pradėjo lygiateisiškai bendrauti su kitomis krikščioniškomis tautomis, o jos žmonės pradėjo mokytis gyventi su Kristumi kaip Dievo vaikai.

Pastangos pažinti giliausias savo būties priežastis bei tikslus — iš kur esame, kam gyvename; pastangos pagilinti ir pašventinti kilnų, vertybėms ir šventenybėms pagarbų gyvenimo būdą — gerbiant Dievą, tėvus ir Tėvynę, duoną ir šeimos židinį, pastangas visada elgtis pagal sąžinę ir Dievo įsakymus... visada reiškia gražią dvasinę, kultūrinę ir visuomeninę pažangą. Tam ryžosi ir Lietuva, prieš 600 metų priimdama Krikštą.

Pripažinti vieną Tikrąjį Dievą vietoj įsivaizduotų dievaičių ir formuoti savo santykius su juo bei su artimu pagal jo teisingus įsakymus — labai didelis ir labai aukštas dalykas lyginant su pagonybe; tačiau tai — tik krikščionybės pradžiamokslis, jos prieangis, kai žinome, kuo Bažnyčioje gali mus apdovanoti Šventoji Dvasia, kokia slepiningai žavi yra krikščioniškojo gyvenimo pilnatvė. Krikštas — gimimas Dievui, o paskui turi eiti dieviškojo gyvenimo išsiskleidimas.

Pirmajame laipsnyje, pradžiamokslyje, Šventoji dvasia teikia pašventčiamąją malonę ir

LIETUVOS VYSKUPŲ LAIŠKAS

LIETUVOS VYSKUPŲ IR VYSKUPIJŲ VALDYTOJŲ PENKTASIS GANYTOJINIS LAIŠKAS TIKINTIESIEMS LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ JUBILIEJŲ ŠVENČIANT

(1987 m. Sekminėm)

tikėjimo, vilties bei meilės dorybių užuomazgas. Aukštesniajam laipsnyje išsiskleidžia garsiųjų septynių jos dovanų veikimas: išminties, pažinimo, sumanumo, tvirtumo, patarimo, šventos Dievo baimės ir ištvermės. Jų poveikis mūsų tikėjimą daro šviesų, viltį — giedrą ir meilę — ugningą. Žodžiu, Šventosios Dvasios dovanos mumyse ugdo gyvą krikščionišką dvasią, ugdo krikščionis "pagal Dievo širdį".

Pirmąjį savo stebuklą Jėzus padarė Galilėjos Kanoje per vestuves; vandenį pavertė vynu ir taip simboliškai atskleidė savo misijos prasmę. Jo su Dievu Tėvu atsiųstoji Šventoji Dvasia prėską kasdienybės vandenį paverčia kvapiu vynu, kuris psalmės žodžiais tariant, "džiugina širdį" ir daro ją dosnią. Kristaus atsiųstoji Šventoji Dvasia įkvepia jo mokiniams dvasingumo ir dosnumo. "Kas tiki... iš jo vidaus plūs gyvojo vandens srovės", kalbėjo Jėzus. Ir evangelistas pastebi, jog jis tai sakė apie Šventąją Dvasią, kurią turėjo gauti įtikėjusieji (plg. Jn 7, 38-39). Iš tiesų gyvenime matom, kaip Šventajai Dvasiai klusnus žmogus moka neaštrinti blogybių ir priešingumų, dalijasi širdies šiluma ir gerumu, suranda taikius galvius sprendimus broliškiems žmonių santykiams kurti.

Per paskutinę vakarienę Jėzus pažadėjo: "Ateis Globėjas, Tiesos Dvasia. Ji ves jus į visokią Tiesą. Ji viską jums primins, ką esu jums kalbėjęs..." (Jn. 14, 26). Ir šiandien Šventosios Dvasios vadovaujama Bažnyčia sugeba imtis naujų problemų sprendimo, rasti naujų kelių, atsiliepti į šių dienų iššūkius ir poreikius.

Kristus iš Nazareto. Lietuvių liaudies skulptūra iš Raudėnų, Telšių apskrities.

Iš numirusių prisikėlęs Kristus liepė savo apaštalams dar nesiskirstyti po pasaulį, bet laukti, kol nužengs Šventoji Dvasia ir suteiks savo galybės (plg. Apd. 1,4,8). Sekminių dieną nužengė toji Galybės Dvasia su užesiu ir liepsnomis, įkvėpė Jėzaus mokiniams drąsos ir užsidegimo. Šventajai Dvasiai įmlus kunigas ir tikintysis taip pat nestokoja užmojo ir ryžto, nepabūgsta kliūčių šventam Kristaus Karalystės plėtimo darbui.

Šventoji Dvasia kaip ugnis. Ji gali būti laisvai liepsnojanti, plazdanti–šildanti, šviečianti, uždeganti. Gali būti ir prigęsusi, paslėpta, nelyginant pelenais užpilta žarija. Šitai nebepriklauso nuo Švent. Dvasios: savimi ji visada — kaitrusis žaizdras. Šitai priklauso nuo mūsų imlumo jai, nuo mūsų bendradarbiavimo su ja.

Kokiu laipsniu mes bendradarbiausime su Šventąja Dvasia, tokie laipsnio krikščionys esame. Gyvas, lakus bendradarbiavimas — gyvos dvasios krikščionis. Tik vargani dvasingumo pradmenys — netobulas, silpnas, apsnūdęs krikščionis. Prarasta pašvenčiamoji malonė, pražudyta Dievo meilė, viltis, o gal ir tikėjimas — nebegyvas krikščionis, apmiręs narys gyvame Bažnyčios organizme, ne pagalba jam, o skaudulys...

Šventosios Dvasios dovanų veikimą mumyse silpnina mūsų tingumas ir sumaterialėjimas, mūsų vangumas ir pasinešimas į fizinius malonumus bei patogumus, mūsų baimė angažuotis, ryžtis, kovoti su blogiu pirmiausia pačiuose mumyse. Palaimingam, žaviam Šventosios Dvasios dovanų veikimui gerai atsiliepia tiesus ir ryžtingas elgesys.

Visur tikinčiuosius ir Dievo valiai jautrius žmones mes kviečiame šiais Lietuvos Krikšto jubiliejaus metas išmokti vadovautis ir gyventi gyva krikščioniška dvasia—šventosios Dvasios malone ir dovanomis. Kviečiame nuo šiol savo gyvenime rodyti visą savo gerumą Dievo sukurtai gamtai, savo šeimai bei aplinkai, tikinčiųjų bendrijai, Tėvynei. Tegu malda ir šventė mus dvasiškai kelia, tegul kiekvienu darbu skleidžiasi mūsų sąžiningumas, išradingumas, dosnumas, atsakingumas. O apsileidimas, girtavimas, palaidumas, piktumas, pavydas

(nukelta į 4 psl.)

KANADOS VYSKUPAI APIE LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTĮ

Kanados Vyskupų konferencijos taryba, ryšium su Lietuvos krikščionybės sukaktim, š.m. gegužės 8 d. išleido bendraraštį, kuriuo išreiškia Kanados vyskupų solidarumą su Lietuvos vyskupais ir lietuvių tauta. "Mes švenčiame šią sukaktį — sakoma pareiškime, — kartu su visa Bažnyčia, jungdamiesi maldoje su visais tikinčiaisiais, šventajam Tėvui popiežiui Jonui Pauliui II atnašaujant mišias Šv. Petro bazilikoje birželio 28, kur jis taip pat paskelbs lietuvių arkivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju. Tebūna prisikėlusio Kristaus dvasia lietuvių tautos stiprybė visada."

Kanados vyskupai šiuo raštu taip pat kreipiasi į sovietų valdžią, kad jie, laikydamiesi Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos, 1975 m. Helsinkio susitarimų ir kitų tarptautinių sutarčių, respektuotų lietuvių tautos teises ir grąžintų laisvę garbinti ir išpažinti Dievą pagal savo tradicijas ir laisvę skiepyti tą tikėjimą jaunųjų širdyse.

LIETUVOS KRIKŠTAS

J. JAKŠTAS 1

Pratęsdami svarstymus apie Lietuvos krikštą ryšium su to krikšto 600 metų sukaktimi, čia perspausdiname išsamų istoriko Juozo Jakšto straipsnį, kuris buvo išspausdintas "Aidų" žurnalo š. m. pirmame numeryje. Perspausdiname "Aidų" rinkinį.

Įžanga

Gyvenimas yra nenutrūkstama srovė, *panta re*, kaip mokė graikas filosofas Heraklitas. Panašiai moko ir mums, lietuviams akademikams, dar atmintyje tebesąs profesorius Leonas Karsavinas, istorikas ir filosofas, vis tvirtindamas: "istorija yra visavieningo subjekto raida". Pagal šią aptartį pasakoma, kad kiekvienas istorinis reiškinys rišasi su daugybe kitų reiškinių ir sudaro su jais vieną grandinę. Tik žmogaus ribota pažinimo galia neleidžia visų reiškinių išvien tirti, ir todėl jie skaidomi ir pavieniui nagrinėjami. Taip galima tirti įvairias istorines temas, pvz., Lietuvos krikštą.

Nors Lietuva buvo paskutinė Europoje išlikusi pagoniškoji tauta, tačiau, būdama įterpta tarp dviejų krikščioniškų pasaulių, nepaliko be sąryšio su jais. Jos krikšto vyksmas buvo ilgų amžių tęsinys, pasibaigęs jėzuitų misijomis nuo XVI a. ir vėliau. Jėzuitai baigtinai sukūrė katalikišką Lietuvą, kokia ji tveria iki šių dienų. Deja, jėzuitų misinė veikla Lietuvoje nėra lig šiol pagrindinai tirta, nors, kaip liudijo vienas žinovas (Piechnik), tam reikalui yra daug šaltinių jėzuitų archyve Romoje.

Bent formalus Lietuvos krikštas įvykdytas 1387 m., pakrikštijant kiek Vilniaus lietuvių, įsteigiant Vilniaus vyskupiją ir parapijas. Prieš krikštą Vilniuje įvyko Jogailos krikštas ir jo išrinkimas Lenkijos karaliumi. Todėl prieš Lietuvos krikštą tinka dėstyti Jogailos krikštą. O pačioje pradžioje kaip įžangą į Lietuvos krikštą teiktinas Mindaugo krikštas ryšium su valstybės pradžia. Taigi, Lietuvos krikštas iki Vilniaus vyskupijos įsteigimo gali būti dėstomas trimis etapais: Mindaugo krikštas, Jogailos krikštas ir jo išrinkimas Lenkijos karaliumi, Aukštaičių ir pridurmai dar Žemaičių krikštas.

Mindaugo krikštas

Mindaugo krikštas buvo ženklus istorinis faktas, lydėjęs valstybės kūrimąsi. Ji kūrėsi ne be kaimynų poveikio ir santykių su jais. Santykių atžvilgiu dėmesio verti du 1219 metais sutampantieji įvykiai: 21 lietuvių kunigaikščio grupė tarėsi su Haličo - Volinijos kunigaikščiais dėl taikos ir pirmasis šaltiniuose užregistruotas lietuvių puolimas į Livoniją, kur tuo metu Rygos vyskupas Albertas organizavo valstybę ir joje steigėsi kariškas ordinas. Kalbama apie du įvykius, kurių pirmas reiškė Lietuvos sandūrą su Rytų krikščionišku pasauliu, o antras su Vakarų. Tai reiškė ir Lietuvos pradinį sąlytį su dviem Europom — Rytų ir Vakarų. Jis paženklino Lietuvos valstybės ir tautos istorinį likimą. Taip pat jos tarpinę padėtį, tveriančią nuo valstybės pradžios iki šių dienų; jis apsprendė ir Mindaugo krikštą jo kuriamoje valstybėje.

Mindaugas kaip viduramžių valdovas kūrė valstybę, kovodamas su jam besipriešinančiais ir jų sudaryta santarve. Į santarvę buvo įtrauktas ir Livonijos ordinas. Kaip Mindaugas gelbėjosi nuo santarvininkų apsupimo, papasakojo Livonijos eiliuotoji kronika (parašyta apie 1290 m., cituojama LEK). Tos kronikos žiniomis, Mindaugas pasiuntė pas Livonijos ordino magistrą delegatą ir prašė pasimatymo. Išgirdęs "stebuklą", magistras pasitarė su broliais ir išjojo į Mindaugo, "kuris valdė tautą", kraštą. Priimtas magistras kalbėjo lietuviui kunigaikščiui: "Jei tapsi krikščioniu, aš suteiksiu tau didelę garbę. Aš išrūpinsiu tau karūną, jei nenumirsiu".[1]

Su grįžtančiu į Rygą magistru Mindaugas pasiuntė savo "protingą patarėją" Parnų.[2] Jis su ordino broliu keliavo į Romą, nešdami tam tikrus laiškus. Popiežius, didžiai džiaugdamasis, priėmė delegatus ir rašytu laišku pavedė magistrui vainikuoti Mindaugą karališka karūna. Pasiuntiniai grįžo į Rygą ir supažindino magistrą su popiežiaus laišku. Magistras pagamino dvi puošnias karūnas Mindaugui ir jo žmonai Mortai. Karalius džiaugėsi ir išdavė magistrui dokumentus, "dosniai paskirdamas jam turtingas ir derlingas žemes".

Prie LEK galima pridurti dar ir Vestvirginijos profesoriaus M. L. Colker raštą — Šv. Trejybės kolegijoje Dubline rastą kodeksą su įterptu XIII a. tekstu "descriptiones terrarum". Atradėjas paskelbė rankraštį žurnale "Speculum".[3] Jame suminimos baltų giminės ir Mindaugo krikštas. Apie Lietuvos karaliaus krikštą ir vainikavimą nežinomas autorius, greičiausiai misininkas, rašo: "Jos (Lietuvos — J. J.) pirmas karalius Mindaugas (Mendogus) pakrikštytas, man ten būnant, gaudamas karalystę iš Romos sosto. Tai paliko daryti ir savo įpėdiniams". Ypač patraukia dėmesį tame rašte Mindaugo vardas *Mendogus*. Jis neužtinkamas jokiuose šaltiniuose. Nerandamas ir A. Salio (LE XVIII) tarp daugybės duodamų Mindaugo vardų atmainų.

(Bus daugiau)

1. LEK 3451 t.
2. LEK 350
3. M. L. Colker, America rediscovered in the thirteenth century. Speculum, October 1979, 712-726 p.

PRANAŠAS PAGERBTAS SAVO MIESTE

Bernardo Brazdžionio 80 metų sukaktis

Bernardas Brazdžionis, prieš 30 metų apsigyvenęs Los Angeles, kaip naujųjų laikų tautos vaidila, su savo poetine kūryba yra aplankęs daugelį lietuvių naujasėdijų ne tik JAV, bet ir kituose kontinentuose, sukeldamas tėvynės ilgesį ir viltį savo nuostabia lyrika. Poemoj vaidilos Valiūno lūpomis, guosdamas tautą, pranašauja jai laisvės rytą:

Mirtis ateina neprašyta,
Naktis mus siaučia nelaukta,
Bet tu sulauksi laisvės ryto,
Kaip rudens lapai išblaškyta,
Tu mano kančianti tauta.

Tad nenuostabu, kad poeto žodžiai gyvi tautoje, nežiūrint, kur jos nariai bebūtų — tėvynėje ar išblaškyti pasaulyje. Jis, ir sulaukęs 80 metų, sugeba savo poetine tematika uždegti klausytojų širdis, perduodamas savo patriotinę kūrybą gyvu žodžiu. Todėl yra visų mylimas dainius, kuris drąsina ir stiprina tautą.

Gegužės 9 d. Los Angeles lietuvių organizacijos surengė jam, sulaukusiam 80 metų pagerbimą. Programa pradėta šio renginio pirm. A. Nelsienės paryškinančiu žodžiu apie šio įvykio prasmę, sugrįžtant į poeto jaunatvės dienas ir sąlygas, kuriose reiškėsi jo kūrybiniai polėkiai. Jos žodžiais, įtakos poetui teikė romantiška Biržų miesto aplinka, su Širvenos ežeru, nes sakoma, Biržų apylinkės yra gražios ir įdomios Istorine praeitimi dvelkia Radvilų pilies griuvėsiai, o per miestą tekančios Agluonos ir Apaščios upės su arti esančiais piliakalniais pajvairina panoramą.

Muzikinėje dalyje buvo kantata "Per pasaulį keliauja žmogus", šiam įvykiui pagal poeto B. Brazdžionio žodžius sukurta komp. Broniaus Budriūno. Kantatą nuostabiai atliko Šv. Kazimiero parapijos choras, įsijungus ir vyrų kvartetui (be E. Jarašuno dėl motinos mirties negalėjusio čia dalyvauti) su solistais Antanu Polikaičiu ir Birute Vizgirdiene, akomponuojant muzikei R. Apeikyte. Publika autoriui, kompozitoriui ir atlikėjams sukėlė audringas ovacijas. Nemažesniu entuziazmu buvo sutikta ir "Mano protėvių žemė," nors jau ne kartą šioje salėje girdėta, bet kiekvieną kartą sužadinanti gilų tėvynės pasiilgimą.

Akademinėje dalyje sukaktuvininką žodžiu sveikino gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, prisimindamas, kad jis kadaise buvęs poeto mokinys. JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingridos Bublienės sveikinimą, jai negalint atvykti, perskaitė V. Bublys. Sveikino ir JAV prezidento specialus asistentas L. Kojelis, kuris, kaip programos vedėja V. Gedgaudienė pranešė, yra poeto B. Brazdžionio krikštasūnis.

Programos vedėja perskaitė gautus sveikinimus raštu, pirmiausia iš Lietuvos — Kauno ir Vilniaus, anoniminių poeto gerbėjų ir draugų; daugybė sveikinimų buvo gauta iš JAV. Sveikinimus atsiuntė: Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis, gen. konsulas A. Simutis, gen. garbės konsulas V. Kleiza, Lietuvių rašytojų draugijos pirm. C. Grincevičius, buvęs Ateitininkų federacijos vadas J. Laučka ir daugelis kitų.

Vietinių organizacijų ir asmenų sveikinimai buvo įdėti į specialų sukaktuvinės akademijos leidinį (programą), kurio pirmame puslapyje buvo dail. Juozo Sodaičio piešinys su jo ir žmonos sveikinimu: "Malonus dailiojo žodžio kūrėjau, sveikiname brandžios sukakties proga, linkėdami geros sveikatos, saulėtų dienų ir nesibaigiančios kūrybos energijos. Valio, valio, valio! Ilgiausių metų Jums valio!"

Rašytoja Alė Rūta susirinkusius supažindino su beletristu ir poetu A. Vaičiulaičiu, atvykusiu su žmona iš krašto sostinės Washingtono. Jis sūduvis, studijavęs V.D. universitete, studijas gilinęs Grenoblyje ir Sorbonoje. Kritikas, diplomatas, profesoriavęs JAV kolegijose, dirbęs "Amerikos Balse".

Svečias kalbėtojas A. Vaičiulaitis nuosekliai priėjo prie Bernardo Brazdžionio poezijos pradmenų ir derliaus. Jis sakė, poeto kūrybai vaikystėje įtakos turėjo vienas giminaitis iš motinos pusės, mokėjęs labai daug dainų, dargi pats jas eiliavęs. Jaunam poetui darė įtakos Kantičkos, vysk. M. Valančiaus giesmynas. Būdamas 17 m., 1924 m., jau pradėjo rašyti eilėraščius ir spausdinti mėnesiniam "Pavasario" laikraštyje, taip pat šaulių "Trimite". 1927 m. su klasės draugu Kaziu Aukštikalniu išleido rinkinį "Baltosios dienos". Brazdžionio kūryboje ryškus santykis su tauta ir gimtuoju kraštu: Šaukiu aš tautą, Mylėsi Lietuvą iš tolo, Šiaurės pašvaistė. Kur B. Brazdžionis yra tautoje, klausė prelegentas, čia pat atsakydamas. Jis tebėra gyvas, jį atsimena tėvynėje, nes jis eina su laiku. O kaip su jo poezijos menu? Jo lyrika savita — jis yra originaliausias lyrikas.

Tada meškiukais persirengę, kaip iš "Meškiuko rudnosiuko" knygelės, į salę įžengė lituanistinės mokyklos mokiniai (P. Mošinskis ir A. Kiškytė). Čia pat buvo atgabentas sukaktuvinis tortas, kaip programos vedėja pranešė, nupirktas verslininko Gasparo Kazlausko.

Pagaliau prabilo sukaktuvininkas: "Galvoju, ar aš dar gyvas, ar jau miręs. Mintį patvirtina Gasparonio sukurta skulptūrą". Čia jis su humoru nupasakojo savo susitikimą su programos vedėja Gedgaudiene aptarti minėjimo eigą, šį įvykį juokingai surišdamas su prezidentinio kandidato G. Hart nuotykiais... Toliau jis priminė Jono Biliūno pasakymą: Ne kiekvienas kvailys gali būti poetu! Sukaktuvininkas sakė — daugelis jo klausia, kada ir kodėl pradėjęs rašyti? Į tai atsakydamas, aiškino, jog daugeliui poetų paskata rašyti yra meilė. Sukaktuvininką paskatino rašyti ne meilė, bet mirtis. Todėl jis kairiųjų vadinamas mirties ir grabų garbintoju. Čia prisiminė tolimos praeities įvykį, kai būdamas III klasės gimnazistu, apsilankęs namuose, peršalęs ir susirgęs. Jam buvę patarta nusiplauti kojas šaltu vandeniu ir gydytis ramunėlių arbata... Po to kritiškai susirgęs, sugalvojęs keturių eilučių eilėraštį. Vėliau pasveikęs ir grįžęs į gimnaziją, parašęs rašinį eilėmis, atkreipdamas dėmesį mokytojų, kurie jį paraginę toliau rašyti. Savo kūrybos bandymus pasiuntęs spaudai. Kai buvo atspausdinta įgijo pasitikėjimą, ir tai buvo paskatinimas tolimesnei kūrybai. Žinoma, ne visų buvo palankiai sutiktas. A. Jakštas-Dambrauskas jį pavadinęs dekadentu, futuristu, bolševiku! Svarbiausias vertintojas yra tauta. Poetas turi jausti jos gyvybinį pulsą (Ieškojau tėvynės šaltoj nakty, kur tu tėvyne?... Aš čia gyva!).

Kai kiti išeina į pensiją sulaukę 65 m. ar dar jaunesni, — toliau tęsė sukaktuvininkas, — 80 metų sulaukusiam rašytojui nėra kada išeiti, nes jau pagarsėjęs. Toliau jubiliatas sakė, jog jaučiasi dar jaunas, ir papasakojo įvykį, kai kun. Juozas Prunskis aplankė prof. Z. Ivinskio motiną, 101 metų, ir pasakė, jog esąs 79; ji nustebusi kalbėjo: Koks tu, kunigėli, dar jaunas! Poetas prisiminė neseniai prie bažnyčios matytą K. Bandzevičių, sulaukusį 100 metų. Taigi pasijutęs dar gana jaunas!

Po to buvo vaišės. Sukaktuvininko garbei buvo keliamos šampano taurės ir linkima Ilgiausių metų!

Akademiją — pagerbimą suorganizavo tarporganizacinis komitetas: A. Nelsienė, A. Audronienė, S. Korienė, S. Šakienė, D. Černienė, R. K. Vidžiūnienė, V. Vilkas, V. Šaplys.

Gegužės 10, sekmadienį, Motinos dieną pamaldas laikė svečias Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Aidų redaktorius, savo pamoksle surišdamas Motinos dienos prasmę su poeto Bernardo Brazdžionio sukaktimi; jį pasveikino, iškeldamas poeto kūrybinius nuopelnus, suderinant tautinius ir religinius motyvus, pavadindamas jį Poetų Tėvu! Per pamaldas Šv. Kazimiero parapijos choras giedojo B. Brazdžionio žodžiais sukomponuotas giesmes, vargonuojant komp. B. Budriūnui.

Poeto Bernardo Brazdžionio sukaktuvinis pagerbimas buvo didinga šventė, įrodžiusi, kad pranašas yra vertinamas net ir savo krašte.

Ig. Medziukas

Poetas Bernardas Brazdžionis kalba jo 80 metų sukakties pagerbime, kuris buvo gegužės 9 Los Angeles mieste. Nuotr. Juozo Kojelio

LIETUVOS VYSKUPŲ LAIŠKAS

(atkelta iš 3 psl.)

ir visokia dvasios menkystė. Šventojo Rašto žodžiais tariant, tebus mums tolimui, kaip pridera šventiems (plg. Rom. 13, 13; Ef 5,3).

Mes kviečiame šiais jubiliejiniais Lietuvos krikšto metais švęsti Sekmines kaip gyvos krikščioniškos dvasios šventę kiekvienoje šeimoje ir parapijoje. Kviečiame aktyviai dalyvauti jubiliejaus iškilmėse, kurios bus surengtos Vilniuje ir Šiluvoje, Varduvoje ir Krekenavoje. Privašiūnuose ir Kapsuke, ir visur semtis tos gyvos krikščioniškos dvasios iš Viešpaties žodžio Evangelijoje ir iš Eucharistijoje gyvenančio ir besiaukojančio Jėzaus. Gerkime Viešpaties žodį iš Bažnyčios lūpų, Viešpaties meilę iš jo Širdies drauge su mylimąja dvasine mūsų Motina, kuri yra "Tėvo Duktė mylima, Dievo Sūnaus Motina, sužieduota, vainikuota Dvasios Šventčiausios" (vysk. Baranauskas).

Ir švęsdami, ir darbuodamiesi parodykime, kokia žavi ir šiandien aktuali yra ta gyvoji krikščioniškoji dvasia: ji mus įgalina nuoširdžiai vykdyti palaiminguosius Dievo planus, atsiliepti į giliausius žmonių troškimus; įgalina padaryti, kad mūsų žemėje būtų šviesiau ir gražiau.

Mes, Dievo Apvaizdos lėmimu ir Bažnyčios patvarkymu skirtieji Lietuvos vyskupijų Vadovai, Sutvirtinimo sakramentu teikiame jums Šventosios Dvasios dovanas ir laukiame vien to, kad jos įkvėptų išmintis ir supratimas sugebėjimas ir ištvermė, patarimas ir pagarba gėriui, ir didžiulis atsakomybės jausmas už dabartį ir ateitį, už save, Bažnyčią ir Tėvynę... jums vadovautų ir jus visur lydėtų.

Laukiame ir linkime, kad jūsų žodžiai, darbai ir maldos išreikštų gyvą krikščionišką dvasią, nes tikrasis krikščionybės triumfas — tai Šventosios Dvasios viešpatavimas kiekvienoje geroje širdyje. Amen.

Lietuvos vyskupai
ir vyskupijų valdytojai

STASYS YLA — KRIKŠČIONYBĖS ĮVEDIMAS LIETUVOJE

(Tąsa iš praeito numerio)

Lietuvių kalba ilgą laiką buvo vartojama šalia lenkų kalbos ir parapijinėse mokyklose. Jos, kaip ir visos kitos Lietuvos mokyklos, buvo sulenkintos tik XIX amž. Vilniaus universiteto kuratoriaus Čartoriskio dėka.

Be bažnyčios ir prie josios veikiančios mokyklos, lietuvių kalba pradėta vartoti dar raštuose, pirmoj eilėj religiniuose. Šiandien yra žinoma, kad dar prieš protestantizmo atėjimą Lietuvon jau buta Lietuvoje rankraštinių lietuvių raštų. Įsikūrus Lietuvoje jėzuitams, 1576 m. buvo įsteigta ir pirmoji katalikų spaustuvė. Vėliau atsirado jų ir daugiau. Veikdamos per kelis šimtus metų, jos yra atspaudusios ir lietuviškos literatūros, ypač liaudžiai įvairių religinio turinio raštų. 1681 m. pasirodė pirmoji lietuviškoji maldaknygė, — „Rožančius", parašyta domininkono Jurgio Kossakovskio. „Šis Rožančius ir pradėjo eilę daugybės lietuviškų knygučių, skiriamų masiniam vartojimui, kurios paplito Lietuvoje 18 ir 19 amž. ir be kitko plačiai paskleidė raštingumą ir pamėgimą skaityti"[37].

Būtų per platu čia vardyti visą eilę pozityvių darbų, atliktų Lietuvos dvasininkijos lietuvių liaudžiai šviesti, jos literatūrai kurti ir kalbai palaikyti.

Baigiant kalbėti dėl lenkiškosios kultūros invazijos, be abejo, labiausiai tektų kaltinti išorines, politines aplinkybes, mūsų valdovų taktines klaidas, bajorijos huminį egoizmą ir visos lietuvių sviesuomenes tautinį neatsparumą.

Dėl dvasininkų reikia sutikti, kad jų tarpe buvo lenkų ir kultūrines lenkų orientacijos žmonių. Tačiau taip pat reikia sutikti, kad: 1. ne visi jie buvo lenkai ir kultūrines lenkų orientacijos; 2. dvasininkų lenkiškumas, kiek jis vėliau ėmė reikštis, reiškėsi daugiau dėl glaudaus politinio ir socialinio Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo ir dėl tesinio dvasininkų priklausomumo nuo kultūrinę savo orientaciją pakeitusių didžiųjų Lietuvos kunigaikščių, buvusių kartu ir lenkų karaliais, ir nuo pačių Lietuvos didikų ir bajorų; 3. ir kultūrinei lenkų įtakai pasidavę dvasininkai lietuvių liaudžiai dvasinius patarnavimus stengėsi atlikti lietuvių kalba, išskyrus išimtis, gausesnes Vilniaus vyskupijoj.

Didžiausią atsakomybę dėl lenkiškosios kultūros invazijos Lietuvoje vis dėlto reiktų priskirti krikščionybės priėmimo pavėlavimui. Jeigu krikščionybė būtų buvusi priimta žymai anksčiau, Lietuva nebūtų susilpnėjusi nei iš oro (politiniu atžvilgiu), nei iš vidaus (tautiniu, kultūriniu atžvilgiu), nebūtų buvusi priversta susidėti su lenkais į personalinę uniją ir dėl to būtų išvengusi kultūrines lenkų vergijos.

(Pabaiga)

[37] Vac. Biržiška. Liet. knygos augimo etapai. 14–15 psl.

NERINGA

R.F.D. 4, BOX 134 C, WEST BRATTLEBORO, VT. 05301

VASAROS STOVYKLOS NERINGOJ – 1987 M.

LIETUVIŲ KALBA — vaikams 7 - 16 metų, berniukams — birželio 28 - liepos 11; mergaitėms — liepos 12 - 26.

ANGLŲ KALBA — vaikams 7 - 16 metų, rugpiūčio 2 - 15.

ŠEIMOMS (kūdikiai/vaikai iki 12 metų) liepos 26 - rugp. 1.

JAUNUOLIAMS/STUDENTAMS (jaunimas priimamas nuo 17 metų) rugpiūčio 16 - 29 stovyklauti viena ar dvi savaites.

Kreiptis: Neringa, ICC — Rt 21, Putnam, CT 06260

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Lithuanian World Youth Association

AUSTRALIJA LAUKIA
ATVYKITE Į VI PASAULIO
LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

GRUODŽIO 19d., 1987 — SAUSIO 10d., 1988

KAINA LĖKTUVU VIENAM ASMENIUI IŠ LOS ANGELES

TIKTAI: $1200 USD

DĖL KELIONIŲ INFORMACIJOS

L.A.I.T.C. KELIONIŲ CENTRAS TURI RIBOTĄ SKAIČIŲ VIETŲ SU PAPIGINTOM KAINOM

VARDAS
ADRESAS
TELEFONAS
PAGEIDAUJAME $250 — UŽSTATA GARANTUOTI ŽEMIAUSIAS KAINAS
RAŠYKITE ČEKIUS "L.A.I.T.C." VARDU
21521 BLYTHE ST.
CANOGA PARK, CA. 91304 SKAMBINKITE COLLECT (213) 838-0571

PRAŠOM ATŽYMĖTI NORIME KELIAUTI:
Į AUSTRALIJĄ GRUODŽIO 17d. ○
GRUODŽIO 16d. ○
GRUODŽIO 15d. ○
Į JAV SAUSIO 10d. ○
SAUSIO 8d. ○
SAUSIO 3d. ○

LOS ANGELES INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Chicagos "Neries" vyrų tinklininkai, I-mos vietos laimėtojai 37-tose ŠALFAS S-gos žaidynėse New Yorke. Laimėjimo žymenį įteikia tinklinio varžybos vadovas dr. Rimas Vaičaitis. Nuotr. L. Tamošaičio

SPORTO ŽAIDYNIŲ APŽVALGA

Dalyvavo 23 krepšinio, 7 tinklinio komandos, šachmatininkai, plaukikai ir kiti sportininkai

Žaidynėse dalyvavo 23 krepšinio komandos, 7 tinklinio komandos, šachmatininkai ir kiti sportininkai

Tradicinės Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio auklėjimo ir Sporto (ŠALFAS) Sąjungos žaidynės šiemet įvyko New Yorko apylinkėj. Dėl geresnių sąlygų bei lengvatų buvo pasirinkta nuomuoti sporto sales Westbury ir Oyster Bay, Long Island mokyklose. Varžybų programai įvykdyti patalpos buvo naudojamos keturiose vietose. Vienur rungtyniavo vyrų "B" krepšinio komandos, kitoj vyrų "A", o trečioj buvo jaunių krepšinis, vyrų ir moterų tinklinis, plaukimas ir racquetball varžybos. Ketvirtoj — Kultūros Židiny vyko šachmatų rungtynės. Visose patalpose programa prasidėjo šeštadienį, 9 val. ryto ir vyko gana sklandžiai, kol atėjo eilė išspręsti tinklinio laimėtojus. Buvo tik 3 moterų ir 4 vyrų komandos, bet jom neužteko normalaus laiko, ir rungtynės tęsės, iki 9 val. vakaro. Tinklinio varžybų sistemą būtinai reikia pakeisti, kad nebūtų tokių varginančių užtęsimų.

-o-

Iš viso žaidynėse dalyvavo 23 krepšinio ir 7 tinklinio komandos. Šachmatininkų ir racquetball žaidėjų buvo po 9, o plaukimo pirmenybėse, kur dalyvavo ir kiti pabaltiečiai, buvo 12 varžovų.

Kai kurių šakų laimėtojai jau buvo išspręsti šeštadienį. **Vyrų "B" krepšinyje** rungtyniavo 6 komandos. I-mą vietą laimėjo Detroito Kovas, nugalėjęs Londono Taurą, Chicagos Lituanicą ir baigmėje New Yorko LAK 53 - 39 pasekme. New Yorkas pasiekė baigmę, laimėjęs prieš Chicagos Nerį 55 - 49 ir užtarnavo II vietą. III vietą laimėjo Lituanica.

Jaunių "C" grupėje buvo tik 3 krepšinio komandos. I-ma vieta teko Hamiltono Kovui, II v Toronto Aušrai, III v. New Yorko LAK. Hamiltonas turbūt pirmą kartą mūsų žaidynėse turėjo mišrią komandą — pusę mergaičių ir pusę berniukų. Gal geras pavyzdys ir kitom vietovėm, kur trūksta jaunesnių arba pajėgesnių žaidėjų.

Seštadienį išsisprendė ir moterų tinklinio meisterio titulas. I-mą vietą iškovojo Bostono Grandis, II v. New Yorko LAK ir III v. liko Baltimorės Vilko moterų komandai.

Racquetball ir plaukimas taip pat buvo pabaigti šeštadienį. I-mą vietą racquetball vienetų varžybose laimėjo Leonas Klimaitis iš Chicagos, II v. Vincas Dulys ir III v. Vytas Dulys, abu iš Baltimorės. Dvejetuose I vieta teko broliams Duliams, II v. A. Skudžinskui ir A. Veliuonai, visi iš Baltimorės. Iš 9 žaidėjų 6 buvo baltimoriečiai, 1 iš Chicagos, 1 iš Hamiltono ir 1 iš New Yorko.

Plaukimo varžybos buvo pabaltiečių pirmenybių rėmuose, nes čia dalyvavo ne vien lietuviai, bet ir latviai. Iš viso buvo 12 plaukikų, 6 latviai ir 6 lietuviai, įvairaus amžiaus grupėse.

Jaunučių grupėj puikiai pasirodė newyorkietis lietuvis Davis Bork, pasiekęs laimėjimus 4-riose rungtyse. Audrius Barzdukas ir Darius Bork taip pat buvo pirmųjų vietų laimėtojai, o latviai gavo iš viso 7-nias pirmąsias vietas.

Antra žaidynių diena prasidėjo su jaunių **"A" grupės krepšinio baigmės rungtynėmis.** I-mą vietą po sunkios kovos laimėjo Lituanicos jauniai, 62 - 54 pasekme prieš vos 5-kių žaidėjų Chicagos Nerį. Iš septynių komandų III vietą gavo Clevelando Žaibas, nugalėjęs New Yorko LAK.

Po jaunių krepšinio salės įrengimai buvo pakeisti tinklinio rungtynėms. Po keletos peržaidimų šeštadienį, trukusių iki vėlaus vakaro, baigmėje susitiko Chicagos Neries ir Bostono Grandies vyrai. Jaunesnė ir žvalesnė Neris nesunkiai nugalėjo nuvargusią ir ne nuolatinio sąstato Grandies komandą 15 - 1, 15-11 ir 15 - 6 pasekme. III vietoj liko Clevelando Žaibas, IV v. Baltimorės Vilkas.

Kulminacinis žaidynių punktas buvo pasiektas, kaip ir pridera, vyrų "A" klasės krepšinio baigmės rungtynėse. Prieš tai dar buvo atlikta oficialioji žaidynių programos dalis, kurioje N.Y. Atletų Klubo atstovas Vacys Steponis pasveikino ir padėkojo visiem rengėjų talkininkam bei žaidynių dalyviam. Po to kalbėjo ŠALFAS Sąjungos centro valdybos pirmininkas Pranas Berneckas. Jis priminė 50 metų sukaktį nuo Lietuvos laimėjimo Europos krepšinio meisterio vardo ir džiaugėsi, matydamas rengėjų pastangas ir dalyvių entuziazmą 37-tose Sporto Sąjungos žaidynėse. Pr. Besrneckas taip pat ragino tęsti žaidynių tradiciją ir ruoštis Pasaulio Lietuvių Sporto Šventei, kuri įvyks 1988 metais Australijoje.

Vyrų krepšinio baigmė buvo reto grožio ir pilna įtemptų momentų abiejom komandom. Baigmėje žaidė Toronto Aušra, nugalėjusi Clevelando Žaibą 116 - 73 pasekme, ir New Yorko Lietuvių Atletų Klubas, su laimėjimais prieš Hamiltono Kovą 88 - 66 bei Chicagos Lituanicą 71 - 64. Šių komandų susitikimas buvo tikrai vertas dėmesio, nes Aušra buvo 1986, o LAK 1985 metų krepšinio meisteriai.

Po jaudinančios ir permainingos kovos 1987 metų meisteriu tapo New Yorko LAK, dvigubam pratęsime nugalėjęs Aušrą 103 - 93 pasekme. Šių rungtynių momentais dar ilgai gyvens žiūrovai ir žaidėjai. Užtenka tik pasakyti, kad geriausiu vyrų krepšininku buvo išrinktas LAK žaidėjas Mykolas Vaitkus, kuris ir 1985 metais Detroite paskutinės sekundės metimu nulėmė LAK pergalę prieš Lituanicą. Niekas neužmirš ir Ričardo Šimkaus bei Leono Rautinš meisteriško žaidimo. Pastarasis, žaisdamas pralaimėtojų pusėje, įmetė 49 taškus ir tapo visų žaidynių favoritu. Apie šias baigmės rungtynes jau rašėme anksčiau, bet jų negalima ir toliau taip lengvai pamiršti.

Radę ramesnių momentų, sekmadienį pirmenybes pabaigė ir **šachmatų varžovai.** Iš 9 žaidėjų, surinkę po vienodą 3-jų taškų kiekį, I-mą vietą ir premiją pasidalino Z. Bliznikas, J. Chrolavičius ir A. Simonaitis. Nors buvo tikėtasi daugiau dalyvių, bet džiugu, kad bent porą žaidėjų atvažiavo ir iš kitų vietovių.

37-tos sporto žaidynės įvyko geroje nuotaikoje, su entuziazmu ir saulės bei mėlyno dangaus prieglobstyje. Rengėjų komiteto pirmininko Prano Gvildžio, Lietuvių Atletų Klubo ir visų jų talkininkų pastangos nenuėjo veltui. Šiek tiek šešėlių davė prieauglio trūkumas krepšinio šakoje ir labai praretėjusios tinklininkų, ypač moterų ir mergaičių gretos. Tikimės, kad mūsų jėgos neišsisklaidys ir ateityje visos ir visi, kas tik gali dalyvaus tradicinėse ŠALFAS Sąjungos žaidynėse.

Alg. Š.

Sporto žaidynėms New Yorke paremti paskutiniu laiku dar aukojo: Amerikos Lietuvių Bendruomenė 200 dol., Veronica Kraszewski 30 dol.,, Liet. Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopa 25 dol., P. ir C. Uknes 25 dol., Walter Dirma 20 dol., V. ir G. Beleckai ir V. Butkys po 10 dol.

Šachmatų sekcijai per vadovą Edvardą Staknį aukojo: J. Lenktaitis 50 dol., A. Simonaitis 30 dol., Z. Dičpinigaitis, J. Kiznis, A. Mažeika, J. Vilpišauskas, po 20 dol., Josephine Galminas 15 dol., Z. Bliznikas, Demie Jonaitis, J. Kazlas, dr. G. Kumpikaitė, Helen Matthews, A. Sakalas, E. Senkus po 10 dol., J. Lugauskas 5 dol.

Lietuvių Atletų Klubas ir žaidynių rengėjai nuoširdžiai dėkoja visiem aukotojam už jų paramą ir dosnumą lietuvių sportininkų labui.

MIRĖ JUOZAS KREIVĖNAS

Juozas Kreivėnas, muzikas ir mokytojas, mirė gegužės 24 Chicagoje, begrodamas vargonais Cicero lietuvių bažnyčioje, kur jis buvo vargonininku.

Buvo gimęs 1912 m. kovo 13, buvo baigęs mokytojų seminariją Marijampolėje, Vilniaus pedagoginį institutą. Lankydamas mokytojų seminariją, pradėjo mokytis ir muzikos, vargonininkavo Lietuvoje. Į Ameriką atvyko 1950, apsigyveno Cicero, IL.

Gyvendamas Amerikoje, išplėtė muzikinę veiklą, redagavo Muzikos žinias. ir net paskutiniu metu suredagavo naują numerį, gražiai sutvarkė ir išplėtė muziko J. Žilevičiaus sukurtą muzikos archyvą. Paskutiniu laiku ypatingai rūpinosi tuo muzikos archyvu.

ŠYPSENOS, GRYBAI, EŽERAS, ŠOKIAI, ŠYPSENOS, SAULĖ, DAUGIAU GRYBŲ, PUŠYS, KEPSNIAI, SENI DRAUGAI, LIETUVIŲ KALBA, DISKUSIJOS, EŽERAS, JUOKAI, PASKAITOS, NAUJI DRAUGAI, CHORAI,

JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS

VASAROS STOVYKLA

birželio 7 - 14 d.,
Dainavos Stovyklavietėje, Michigan

Kviečiamas visas Š. Amerikos jaunimas tarpe 18 ir 35 m.

PILNA IR ĮVAIRI PROGRAMA:
— paskaitos
— užsiėmimai ir sportas
— šokiai, laužai, žaidimai.

Stovykla baigsis su bendru

JAV LJS SUVAŽIAVIMU

šešt., birželio 13 d., 1987

ATVYKITE PABENDRAUTI, PASIMOKINTI, PASTOVYKLAUTI!

Kreiptis:

JAV LJS Vasaros Stovyklos Komitetas
P.O. Box 1071, New York, NY 10276

LAUŽAI, ISTORIJA, SPORTAS, DISKUSIJOS, JUOKAI,

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701 Gegužės 8 — gegužės 23 d.
Iš New York'o $1,895.00
Iš Chicago's $1,995.00
Kelionės maršrutas: 1 nak... ...voje,
10 naktų LIETUVOJE ... Stockholme
IŠPARDUOTA

NR. 8702 Liepos 3 d.
Iš New York'o / Boston'o $1,795.00
Iš Chicago's $1,895.00
Iš Cleveland'o $1,869.00
Iš Detroit'o $1,889.00
Iš Tampa'os $1,949.00
Iš Los Angeles ...tle $1,995.00
Sutrumpintos ...elionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje.
Pilnos kelionės priedas $170.00
IŠPARDUOTA

NR. 8705 Rugpiūčio 14 d.
Iš New York'o / Boston'o $1,825.00
Iš Chicago's $1,925.00
Iš Cleveland'o $1,895.00
Iš Detroit'o $1,915.00
Iš Tampa'os $1,969.00
Iš Los Angeles / Seattle $2,025.00
Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje
10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Stockholm'e
Pilnos kelionės priedas $170.00

NR. 8706 Rugsėjo 18 d.
Iš New York'o / Boston'o $1,695.00
Iš Chicago's $1,795.00
Iš Cleveland'o $1,769.00
Iš Detroit'o $1,789.00
Iš Tampa'os $1,839.00
Iš Los Angeles / Seattle $1,895.00
Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje.
Pilnos kelionės priedas $140.00

KITOS KELIONĖS

NR. 8703 Liepos 11-24 d. — LATVIJA
Iš New York'o $1,695.00
Maršrutas; 2 naktys Helsinki, 10 naktų Riga

NR. 8704 Rugpiūčio 1-16 d. — MENO IŠVYKA
Iš New York'o $2,165.00
Maršrutas: 5 naktys Masl... ...s Leningradas,
1 naktis Stockholm'a... ...Helsinki's, 2 naktys
Silja Line laive
IŠPARDUOTA

NR. 8707 Lapkričio 6 — lapkričio 22 d. — OPEROS IŠVYKA
Iš New York'o $1,950.00
Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys,
Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga
3 naktys. Viso 10 operos ir baleto spektaklių.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.
Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiųsime brošiūras.
Tarpininkaujame perkantiems automobilius.
Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd.,
Palos Hills, IL 60465
Tel: (312)430-7272

IŠ VISUR

— **Dr. P. Daužvardžio** vardo fondas kasmet skiria premijas jauniausiems spaudos bendradarbiams. Fondas priklauso Lietuvių Žurnalistų Sąjungai ir šiais metais premijos teko "Draugo" kandidatėms Agnei Katiliškytei ir Ritai Likanderytei, "Tėviškės Žiburių" — Marytei Balaišytei, "Pasaulio Lietuvio" — Danutei Račiūnaitei ir Australijos "Mūsų Pastogės" kandidatui Jonui A. Mašanauskui.

— **Žurnalistui Antanui Laukaičiui,** gyvenančiam Sydney, Australijoje, lietuviškosios spaudos bendrabarbiui, padaryta sunki širdies operacija. Jis taip pat buvo aktyvūs sportininkas ir uoliai dalyvavo organizacinėje sporto veikloje.

— **Europos Pavergtųjų Tautų** organizacija Nottinghame, Anglijoje, gegužės 16 buvo surengusi Kultūrinį Festivalį, Royal Concert Hall. Programoje buvo muzikinė ir tautinių šokių dalys. Šoko estų, lietuvių, latvių, lenkų ir ukraniečių grupės. Vyko Tautybių meno ir įvairių dirbinių paroda.

— **Europos Lietuvių Studijų savaitė** šiais metais vyks Londone liepos 26 - rugpjūčio 2 Digby Stuart College, Roehampton Lane, London. Registracijos mokestis 25 svarai, o pragyvenimas vienam asmeniui 165 svarai.

— **"Mindaugo" ansamblis,** egzistuojantis jau 15 metų Berisso mieste, Argentinoje, 1986 gruodžio pabaigoje gastroliavo Uruguajuje, o sausio mėnesį 1987 buvo išvykę Brazilijon, Sao Paulo miestan ir ten davė vietos lietuviams koncertą.

— **"Birutės" draugija** 1986 lapkričio mėn. atšventė 55-rių metų jubiliejų. Lietuvių Katalikių Moterų ir Mergaičių draugija yra įsikūrusi Adrogue mieste, Argentinoje. Anksčiau tai buvo naujomis ateivėmis besirūpinanti draugija, o dabar jau kultūrinė ir besirūpinanti seneliais. Jubiliejus buvo iškilmingai paminėtas "Birutės" d-jos turimuose namuose.

— **Kazys Baronas** lietuviškos spaudos bendradarbis ir vokiškosios ELTOS redaktorius turėjo širdies priepuolį ir kurį laiką gydėsi ligoninėje Vakarų Vokietijoje, kur jis pastoviai gyvena.

— **Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos** 40 metų sukakties minėjimas ir pavasario sąskrydis įvyko Lietuvių Sodyboje, netoli Londono, gegužės pabaigoje.

— **Aloyzo Barono** novelės konkurso premija buvo įteikta rašytojai Sonei Pipiraitei-Tomarienei, Cicero, IL Šv. Antano parapijos salėje. Renginį globojo Cicero LB apylinkė, kuriai priklausė ir rašytojas Aloyzas Baronas. Kalbėjo A. Markelis apie Barono kūrybą, A. T. Antanaitis skaitė iš Barono baletristinės ir humoristinės kūrybos. Premijos, 500 dol., mecenatu buvo dr. K. Ambrozaitis.

— **Adv. P. Žumbakis,** uoliai ginantis OSI apkaltintuosius, buvo pagerbtas "Man of the Year" žymeniu Illinois Liet. respublikonų bankete, dalyvaujant Illinois gubernatoriaus J. Thompson asistentui Leo Kazaniwskij.

— **Madison, Wisc., burmistras** ir miesto taryba nesutiko oficialiai pradėti to miesto brolybės ryšių su "Sovietiniu Vilniumi". Tačiau privačiam apsilankymui Vilniaus miesto burmistras, lydimas Jurio Menšikovo, lankėsi.

–**Tautybių savaitės Karavanas,** kuriame dalyvauja ir lietuviai su savo pavilijonu "Vilnius" bus birželio 19 - 27 Prisikėlimo parapijos patalpose, Toronte.

BALTIC TOURS

Į Palangę ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

15 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — $1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — $1,679
Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas
Gruodžio 28 - sausio 10 — $1,499
Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — $1,799
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — $1,699
Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija

Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — $2,179
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

20 dienų — Pabaltijo kraštai, Suomija, Rusija ir "Baltika" festivalis

Kelionė 706 — liepos 6 - 25 — jaunimo grupė — $2,049
Vilniuje 10 dienų, Rygoje 2, Taline 2, Helsinky 1, Leningrade 2, Baltijos jūroj laivu nuo Helsinkio iki Talino

10 - 15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — $1,549
Vilniuje 7 dienos, Helsinky 3

13 dienų — Lietuva ir Rusija

Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — $1,559
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija

Kelionė 720 — liepos 20 — rugpj. 1 — $1,749
Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — $1,749
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija

Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — $1,879
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2, Prahoje 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $1,779
Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2, Helsinkyje 2

11 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOM LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 707 — liepos 7 - 17 — $1,579
Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — $1,479
Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija

Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — $1,829
Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

KOVON PRIEŠ BENDRĄ PRIEŠĄ

Nationalinė Amerikos etninių grupių sąjungos New Jersey skyrius, National Federation of American Ethnic Groups, Inc. New Jersey Chapter, Seton Hall universitete, South Orange, N.J. 1987 sausio 10 turėjo simpoziumą "Pergalė be baimės", kur buvo atsakymas į OSI "nacių medžioklės" eksperimentą.

Simpoziume dalyvavo Rytų ir Centro Europos etninių grupių atstovai, teisingumo ir užsienio reikalų ministerijų aukštesnieji pareigūnai ir žmogaus teisių komitetų nariai.

Kalbėtojai suteikė žinių ir paryškino dabartinę kovą prieš neteisingą bei kriminalinį elgesį tarp OSI ir KGB kolaboravimo.

Dabar yra profesionaliai pagaminta spalvota to simpoziumo 2 valandų VHS vaizdajuostė ir galima ją įsigyti už 30 dol. ar išsinuomoti už 10 dol. pavieniems asmenims ar organizacijoms. Svarbu, kad platesnioji visuomenės dalis pamatytų neteisėtą kolaborantų elgesį ir gautų tikslesnių davinių apie šį suokalbį.

Raginama asmeniškai ir organizacijas remti šį sąjūdį, įsigyjant vaizdajuostes ir tokiu būdu palengvinti nelengvą kovą prieš neteisybę. Be visų pagelbos nebus laimėjimo. Įsijunkime į bendrą kovą prieš bendrą priešą.

Vaizdajuostę galima užsisakyti siunčiant čekį ar money orderį: Victory — NCAEG — N.J. Chapter P.O. Box 214, Bloomfield, New Jersey 07003.

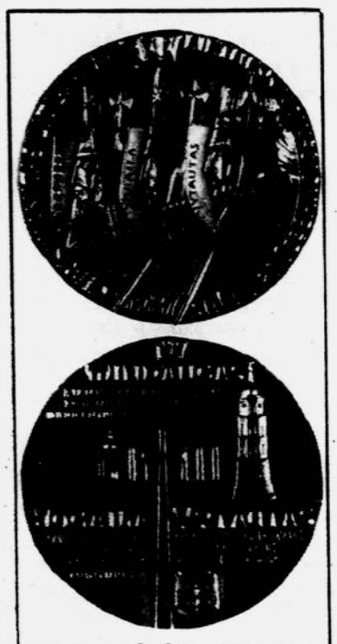

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol., 3 colių pasidabruotas — 35 dol., 3 colių paauksuotas — 40 dol., pusantro colio bronzinis — 15 dol., pusantro colio gryno sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridedama 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJA PLOKŠTELĖ

APIE TAVĖ SVAJOJU – Los Angeles vyrų kvarteto įdainuota plokštelė. 12 lietuviškų kūrinių: Nemunas atves, Sulaukt negalėsiu, Nemunėli, Nemunėli, Pabučiavimas, Gvazdikai, Vakaruškos, Tėviškėlė, Auksinės žvaigždės, Kur gimta padangė, Tamošiaus pagavimas, Užstalės daina, Polka — lietuvių liaudies daina. Kaina 10 dol. Persiuntimui 1 dol.

Šios plokštelės įrašymą galima gauti ir (cassette) juostelėse, kaina 10 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiem. Dėžutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

Kiek išleidžiame svečiam, vaišėm, o kiek skiriame Lietuvos vadavimo reikalam?

KNYGOS JAUNIMO SKAITYMAMS

Pasakos ir padavimai iš Lietuvos — 5 dol.
Močiutės pasakos — 8 dol.
Jėzus su mumis — 4 dol.
Pratimai religiniais klausimais — 4 dol.
Pasikalbėkime, Dieve — 2 dol.
Šv. Kazimieras — 2 dol.
Visos knygos tik dabar gautos. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pranešant adreso pasikeitimą neužmirškit pridėti ir senąjį adresą.

BOOKS IN ENGLISH

Lithuanian Cookery by I. Sinkevičiūtė. One of the largest collections of Lithuanian traditional recipes. $10.00.
Introduction to Modern Lithuanian by Klimas, Dambriūnas and Schmalstieg. Grammar for the Lithuanian language. $10.00.
A set of 4 cassettes to be used with Introduction to Modern Lithuanian $25.00.
English-Lithuanian Dictionary by Baravykas. $9.00.
Lithuanian - English Dictionary by Piesarskas. $9.00.
Lithuania 700 Years by A. Gerutis & others. $18.00.
USSR-German Aggression Against Lithuania by B. Kazlas. $15.00.
History of Lithuania by J. Končius $4.00.
Vytautas the Great, Grand Duke of Lithuania by J. Končius. $2.00.
The Baltic Nations by B. Kazlas. $12.00.
Lithuania Minor by M. Brakas. $10.00.
Samogitia by T. Pichel $8.00.
We Will conquer the World by L. Dovydėnas. $5.00.
The Lithuanian Women by B. Novickienė. $5.00.
Lithuanian Pioneer Priest by W. Wolkovich. $6.00.
The Agony by J. Gliauda. $12.00.
The Chosen People. A Look Into the Past by D. Ralys. $12.00.
An Introduction to the History of Lithuania by A. Budreckis. $5.00.
Soviet Evidence in No. American Courts by P. Zumbakis. $15.00.
Lithuania — Through the Wall by A. Kezys. $16.00.
Lithuanian Family Traditions in English & Lithuanian, with pictures by St. Yla. $20.00
M. K. Čiurlionis by A. Rannit. $25.00.
A. Galdikas. A Color Odyssey by Ch. Willard. $16.00.
Nature Photographs of US State Parks by A. Kezys. $15.00.
My Dictionary. In English and Lithuanian. colored Illustrations by Scarry. $12.00.
An Infant Born in Bondage by K. Pugevičius. $5.00.
Soviet Genocide in Lithuania by J. Pajaujis. $12.00.
Monography colored illustrations of works by Puzinas. $12.00.
Encyclopedia Lithuanica by S. Sužiedėlis. 6 vols. $150.00.
Mind Against the Wall by R. Šilbajoris $10.00.
The Way of a Nation. Album of works by J. Juodis. $6.00.
Lithuanian Self-Taught by M. Variakojytė. $4.00.
Faces of Two Worlds by Algimantas Kezys. $12.00.
Fire and Night. Five Baltic Plays. Edited by A. Straumanis $20.00.
The War Against God in Lithuania by Dr. a. Savasis. $2.00.
A Radiance in the Gulag: The Catholic Witness of Nijolė Sadūnaitė. $6.00.

Map of Lithuania, color. $7.00.

Please add $1 to each order for postage and handling.

BRIDGES — Lithuanian-American News Journal. One Year's subscription $8.00.

These and other books, cassettes, records, stickers, flags are available at DARBININKAS or BRIDGES, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Cut out this form and mail it to *BRIDGES* — Lithuanian American News Journal. A year's subscription (10 issues) is $8.00.

Name .....

Street Address/Apt. No./P.O. Box .....

City, State and Zip Code .....

Mail to:
BRIDGES, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Readers whose subscriptions have expired and who do not respond to our reminders to renew their subscriptions will no longer receive *BRIDGES*.

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDĄ

ir didinkime turimus įnašus, nes Lietuvių fondas remia lituanistinį švietimą, mokslą ir jaunimą.
Lietuvių Fondo adresas — 3001 W. 59th Street, Chicago Ill. 60629

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 62 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir certifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir certifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos veiliausios informacijos.

Bostono Grandies tinklininkai, II-ros vietos laimėtojai 37-tose žaidynėse. Klupo V. Veitas ir R. Lizdenis. Antroje eilėje stovi: A. Karosas, A. Skabeikis, V. Čepkauskas, R. Veitas, R. Bačiulis ir treneris V. Eikinas. Nuotr. L. Tamošaičio

BOSTONO ŽINIOS

Dėmesio spaudai ir radijo tarnybai

Gegužės 2 įvykusio Dirvos redaktoriaus pagerbimo pagrindu Laisvės Varpas gegužės 17 laidoje kreipė dėmesį į reikalą daugiau vertinti mūsų spaudą ir lietuvių radijo tarnybą, kurios sudaro mūsų viešo greito susižinojimo vienintelę priemonę. Kol dėl brangumo negalime suorganizuoti ir išlaikyti lietuvikų televizijos laidų, savo turimus laikraščius ir radijo programas turėtume visokeriopai remti. Įvykęs Dirvos redaktoriaus Vytauto Gedgaudo pagerbimas ne Clevelande, kur Dirva spausdinama, ir ne Chicagoje, kuri laikoma lietuvių išeivijos sostine, bet Bostone, kuris jau kelerius metus yra likęs be savo lietuviško laikraščio, lyg rodytų, kad mes įvertiname savo spaudą tik tada, kai jos nustojame.

Pateikęs plačias ištraukas iš pasakytų tame minėjime kalbų ir atliktos meninės programos, Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis akcentavo mintį, kad lietuvių spauda ir radijo programos reikalingos plačiosios lietuvių visuomenės ir jos organizacijų moralinės ir materialinės paramos bei talkos.

Skautų sporto šventė

Atlanto rajono skautų ir skaučių 29-oji sporto šventė įvyks birželio 20 - 21 Blue Hills Regional Technical School, 100 Randolph Ave., Canto, MA. Ją ruošia Baltijos ir Žalgirio tuntai. Šventės programa įvairi ir įdomi, pritaikinta jaunimui, bet verta dėmesio taip pat vyresniųjų, ypač tų, kurie sielojasi mūsų jaunimo lietuviškumu ir jo veikla.

Red. v. Gedgaudo pagerbimas

Juozo Kapočiaus vadovaujamo Tautinės s-gos Bostono skyriaus iniciatyva ir pastangomis gegužės 2 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje surengtas vakaras, skirtas Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudui iš Clevelando. Į jį atvyko Vilties draugijos pirmininkas inž. Kazimieras Pocius iš Chicagos, Naujosios Vilties vyr. redaktorius Vytautas Abraitis iš Floridos, Naujosios Vilties redakcinės kolegijos nariai dr. Antanas Butkus iš Clevelando, rašytojas Stasys Santvaras ir dr. Alg. Budreckis iš Bostono, LB Kultūros Tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė iš Clevelando, Lietuvių skautų s-gos tarybos pirmininkas Petras Molis, daug Bostono ir apylinės lietuvių. Apie red. Vyt. Gedgaudo nueitą gyvenimo kelią ir atliktus bei atliekamus darbus kalbėjo rašytojas Stasys Santvaras, į jo darbo sąlygas ir mūsų visuomenės nuotaikas per mėlynus akinius pažvelgė rašytojas Antanas Gustaitis, o meninę programos dalį atliko sol. Audronė Gaižiūnienė iš Chicagos su pianistu dr. Saulium Cibu iš Bostono. Red. Vytautas Gedgaudas susilaukė didelės eilės sveikintojų, iš kurių pažymėtini Vilties d-jos pirmininkas inž. K. Pocius, Naujosios Vilties vyr. redaktorius V. Abraitis, LB Kultūros Tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė, Skautų s-gos tarybos pirmininkas Petras Molis, lietuviškos skautybės fondo pirmininkas Česlovas Kiliulis ir Petras Viščinis, Lietuvių Fondo atstovas, įteikęs Dirvai skirtą Lietuvių fondo čekį 1,000 dol. sumoje. Tautinės s-gos Bostono skyrius skyrė ta proga Vilties draugijai 6,000 dol. Naujų prenumeratorių Dirvai vietoje surinkta 24. Tautinės s-gos vardu adresą red. V. Gedgaudui įteikė Naujosios Vilties vyr. redaktorius Vytautas Abraitis, Lietuviškosios skautybės fondo sidabrinį ženklelį — to fondo pirmininkas Česlovas Kiliulis, o Tautinės s-gos Bostono skyriaus ir visų pagerbimo dalyvių vardu adresą — inž. Romas Veitas. Kalbėtojai ir sveikintojai aukštai iškėlė ne tik red. Vytauto Gedgaudo nuopelnus, bet taip pat jo žmonos vyr. skautininkės Stefos Gedgaudienės, kaip uolios jo talkininkės ir žymios skautų veikėjos. Minėjimą grakščiai pravedė Rėda Veitaitė, jaunosios kartos atstovė, pakviesta skyriaus pirmininko Juozo Kapočiaus. Pabaigoje pakeltos šampano taurės ir užtraukta "Ilgiausių metų".

Aukos Vasario 16-sios proga

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimo proga Bostone aukų įvairiems lietuviškiems reikalams gauta 6,729 doleriai, kurių pagal aukotojų valią teko: Lietuvių Bendruomenei 2,345 dol., Tautos Fondui-Vlikui 2,014 dol., Amerikos Lietuvių Tarybai 1,945 dol., Americans for Due Process ir American Lithuanian Rights 425 dol.

Į šias sumas įeina aukos, gautos minėjime, per organizacijas, kaip ALIAS Bostono skyrius, Sandaros 7-oji kuopa, o taip pat atskirai surinktos.

LB Brocktono apylinkės valdyba

Gegužės 17 d. įvykusiame LB Brocktono apylinkės metiniame susirinkime peržvelgta ligšiolinė veikla, išklausyti valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, patvirtinta finansinė apyskaita ir išrinkta nauja valdyba, į kurią įeina: Stasys Eiva, Birutė Banaitienė, Antanas Šeduikis, Vaclovas Senūta ir Povilas Stabinsch. O į kontrolės komisiją išrinkti Liuda Šukienė ir Romualdas Bielkevičius.

Mirusiųjų pagerbimas

Sandaros 24-oji kuopa Brocktone kasmet rengia mirusiųjų pagerbimą iškilmingų pietų forma su atitinkama programa. Šiemet tokie pietūs įvyko gegužės 24 d. Sandaros salėje. Juose dalyvvo ne tik kuopos nariai, bet taip pat svečiai. Mirusiųjų pagerbimo programą sudarė ir pravedė Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis.

Į tą programą įėjo Lietuvos karo invalidų orkestro atliekamo maršo fone vėliavų įnešimas, Amerikos ir Lietuvos himnai, giesmė "Marija, Marija", karo trimitai žuvusiųjų karių garbei, gėlių puokštės padėjimas prie lietuviško koplytstulpio ir žvakių uždegimas, mirusiųjų kuopos narių sąrašo skaitymas, kurį atliko finansų sekretorius Vytas Zenkus.

Apie mirusius kalbėjo lietuviškai Petras Viščinis, o angliškai — adv. William Pribušauskas. Po programos vyko lietuviški pietūs, kuriuos pagamino Ona Eikinienė su savo talkininkėmis.

Parama Vasario 16-sios gimnazijai

Nuo Vasario 16-sios gimnazijos Vakarų Vokietijoje suorganizavimo pirmųjų dienų Bostono ir apylinkės lietuviai įsijungė į paramą jos išlaikymui. Taip, perkant dabartinę tos gimnazijos sodybą, buvo suorganizuotas šiame krašte vajaus komitetas, kurio pirmininku buvo Petras Viščinis, sekretoriumi — dr. Bruno Kalvaitis (jau miręs) ir iždininku Pranas Pauliukoknis (jau miręs).

Vėliau Bostone ir Brocktone suorganizuota eilė būrelių tos gimnazijos mokiniams išlaikyti. Statant naujus mergaičių ir berniukų bendrabučius, kai kurie Bostono ir apylinkės lietuviai parėmė tas statybas stambesnėmis aukomis. Iš paskutinių aukotojų tos gimnazijos reikalams pažymėtini Tautinės s-gos Bostono skyrius, pasiuntęs 500 dolerių, o taip pat inž. Juozas ir Irena Rasiai iš Cambridge, parėmę gimnaziją 100 dolerių.

Šiuo metu toje gimnazijoje mokosi Romo ir Rėdos Veitų duktė iš Miltono.

Platus įamžinimo minties atgarsis

Vis daugiau lietuvių net iš tolimesnių vietovių įsijungia savo įnašais į mirusio Antano Matioškos įamžinimą Lietuvių Fonde, kurį velionis aukštai vertino ir vienas iš pirmųjų savo įnašu parėmė. Paskutiniu metu tuo tikslu 25 dol. įnešė Juozas Lekas, o po 20 dol. — Petras Noreika ir Vincas Valkavickas — visi iš Chicagos. Tai Vilniaus krašto lietuvių s-gos nariai. Kai kurie jų asmeniškai Antano Matioškos nepažinojo, bet aukštai vertina jo veiklą lietuviškuose baruose nuo Lenkijos okupuotos Lietuvos sostinės Vilniaus iki sunkios ligos ir mirties Bostone.

Iki užsimotos sudaryti jo įamžinimui 2,000 dol. sumos dar gerokai trūksta. Tebelaukiama atsiliepimų vietos organizacijų, kuriose Antanas Matioška visu atsidėjimu dirbo, o taip pat jo artimų draugų ir bendradarbių.

Įnašai siųstini: Mr. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA. 02402 arba tiesiog į Lietuvių Fondą, 3001 W. 59th St., Chicago, IL. 60629.

RENGINIAI

Birželio 7 d. LB Bostono apylinkės metinis s-mas (tuoj po 10:15 val. r. pamaldų) Šv. Petro parapijos salėje.

Birželio 14 d. Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas. 10:15 v.r. šv. Mišios Šv. Petro bažnyčioje. Po pamaldų minėjimas parapijos salėje.

Birželio 14 d. LB Brocktono apylinkės rengiamas Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje po bažnyčia.

Birželio 20 - 21 dienomis Atlanto rajono skautų ir skaučių 29-oji Sporto šventė Blue Hills Regional Technical School, 100 Randolph Ave., Canton.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedejas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Mielus Bičiulius — Janiną ir Jurgį Domeikus, jos mamytei

A. A.
KAROLINAI ZENČIKIENEI

mirus, ir jo broliui

A.A.
VLADUI DOMEIKAI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame

Birutė, Antanas ir Andrius Bagdžiūnai

PADĖKA

Mūsų mylima mama ir močiutė

A. A.
ELEONORA RAMANČIONIENĖ,

gyvenusi Woodhavene, N.Y., mirė gegužės 6 d. savo bute. Buvo pašarvota M. Shalins laidotuvių namuose ir palaidota gegužės 8 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Cypress Hills kapines, šalia savo vyro, mirusio prieš penkerius metus.

Širdingai dėkojame visiems, lankiusiems mamą namuose, jai dar gyvai esant. Gili padėka Katalikių Moterų Kultūros Draugijos narėms už gausų dalyvavimą šermenyse ir už sukalbėtą rožančių ir litaniją, vadovaujant Pr. Ąžuolienei. Motina buvo šios organizacijos aktyvi narė.

Dėkojame klebonui kun. J. Pakalniškiui už sukalbėjimą rožančiaus ir kitų maldų šermenėnje, už gedulingas šv. mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems, taip gausiai atsilankiusiems į koplyčią, dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Dėkojame visiems už užprašytas šv. mišias, už gražias gėles, puošusias jos karstą, ir visiems, pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir per spaudą.

Dėkojame aukotojams Tautos Fondui ir visiems kuo nors prisidėjusiems ir mus guodusiems ir palengvinusiems atsiskyrimo valandas.

Dėkojame Marytei R. Shalins už rūpestingą laidotuvių pravedimą.

Visiems dėkingi

sūnus Kęstutis ir šeima

"Amber Holidays"

1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

Liepos 20 - 28 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 — $1399.00
Rugsėjo 16 - 25 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 2 — $1429.00
Gruodžio 26 - Sausio 10 — Maskva 2, Vilnius 5, Riga 4, Leningradas 3 — $1514.00

ĮDOMESNI MARŠRUTAI

Liepos 7 - 24 — Maskva 2, Vilnius 5, privačiu autobusu per Pabaltijį iki Leningrado — $1956.00
Spalio 6 - 23 — Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1 — $1725.00

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite: 1 - 800 — 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS—ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

LB Bostono apylinkės valdyba kviečia Bostono ir apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti Baisiojo Birželio įvykių minėjime, kuris bus birželio 14, sekmadienį, So. Bostone. Iškilmingos mišios Šv. Petro bažnyčioje 10:15 v. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Po mišių minėjimas įvyks salėje po bažnyčia. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Yale universiteto profesorius Tomas Venclova, poetas, įžvalgus literatūros kritikas ir vienas iš kūrėjų "Helsinkio grupės Lietuvoje" 1976 m. Meninę programą atliks Bostono lituanistinės mokyklos abiturientai. Po programos — vaišės ir pokalbiai.

Lietuviška finansinė įstaiga ieško kompiuterių ir buchalterijos specialisto gero atlyginimo pozicijai. Turi būti patyręs su IBM-PC ir DEC mini bei Lotus 1-2-3 programomis. Pareigos apimtų programų, raportų, atskaitomybės lentelių bei atsarginių sistemų paruošimą ir užrekordavimą. Kvalifikuotas asmuo turėtų progą pakilti į vadovaujančią poziciją augančios finansinės institucijos organizacijoj. Susidomėję asmenys prašomi atsiųsti kvalifikacijų apibūdinimą į Darbininko redakciją, 341 Highland Blvd, Brooklyun, N.Y. 11207. ant voko užrašyti "Computer Knowledge".

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija. . . . . .(718) 827-1352
Administr. . . . . .(718) 827-1351

Spaustuvė . . . . .(718) 827-1350
Vienuolynas . . .(718) 235-5962
Vyskupas . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . .(718) 235-8386

Kultūros Židiny šį savaitgalį: birželio 6, šeštadienį, 10 val. vienuolyno koplyčioje pamaldos už dr. D. Jasaitį ir Pr. Vainauską, jų mirties 10 metų sukakties proga, 11 val. — pamaldos už žuvusius karius, po pamaldų — kapinių lankymas. Sugrįžus į Židinį, pabendravimas ir vaišės. Birželio 7, sekmadienį, 5 val. popiet prof. dr. Antano Maceinos prisiminimas ir simpoziumas.

Prof. dr. Antano Maceinos, filosofo ir poeto, prisiminimas ir simpoziumas bus birželio 7, sekmadienį, 5 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Čia bus dvi paskaitos apie velionio filosofiją ir jo asmenį kalbės dr. Juozas Girnius iš Bostono. Apie jo poeziją — prof. Tomas Venclova iš Yale universiteto, New Haven, Conn. Danutė Norvilaitė supažindins su jo gyvenimo eiga. Simpoziumą praves Antanas Sabalis. Rengia N.Y. Liet. Fronto Bičiuliai. Svečių atvyksta ir iš Baltimorės, Philadelphijos, Waterburio.

Kasos vadovybė New Yorke praneša, kad vasaros sezono metu yra pakeičiamos darbo valandos. Nuo birželio 1 Kasa bus atidaryta: pirmadieniais ir ketvirtadieniais no 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais nuo 9 iki 5 v. popiet, šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet. Gegužės 25 įstaiga bus uždaryta dėl valstybinės šventės.

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

A. a. dr. Antano Snieškos mirties metinių proga šv. Mišios bus atlaikytos birželio 13, šeštadienį, 12 val. Šv. Aloyzo bažnyčioje, 592 Middle Neck Rd., Great Neck, L.I. Po to bus paminklo šventinimas All Saints kapinėse.

Dr. Domas Jasaitis, visuomenininkas, daug rašęs spaudoje, veikęs ateitininkų ir kitose organizacijose, miręs prieš 10 metų, bus prisimintas birželio 6, šeštadienį, 10 val. pranciškonų koplyčioje, kur bus aukojamos jo intencija mišios. Taip pat drauge bus prisimintas ir Pranas Vainauskas, uolus visuomenininkas, nepriklausomos Lietuvos statytojas, taip pat veiklus ateitininkų ir krikščionių demokratų sąjūdžiuose. Jų prisiminimą rengia dr. D. Jasaičio dukra Elena Valiūnienė ir New Yorko ateitininkai.

Mirusiųjų karių pagerbimas ir kapų lankymas rengiamas birželio 6, šeštadienį, 11 val. bus pamaldos pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po pamaldų — apeigos kapinėse. Vėliau pabendravimas ir kavutė Kultūros Židinyje. Rengia New Yorko ramovėnai, šauliai, birutietės.

KASOJE žymiai pasikeitė procentai, gaunami už santaupų indėlius. Dabar dar labiau verta taupyti lietuviškam banke, kur patogesnės įstaigos valandos, malonus patarnavimas ir aukštesni nuošimčiai.

Prašoma KASOJE pasiteirauti apie pakilusius procentus, nemokamas čekių mokėjimo sąskaitas ir neužilgo įvedamą kredito kortelių patarnavimą.

Vytautas Volertas, rašytojas ir visuomenininkas, skaitys paskaitą Baisiojo birželio minėjime, kuris įvyks birželio 14, sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinyje. Invokaciją sukalbės Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Be to, dar minėjime dalyvauja Perkūno choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio, ir solistė Rasa Bobelytė—Brittain. Minėjimą rengia LB New Yorko apygardos valdyba. (Žiūr. skelbimą).

Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Newarke, N.J. gegužės 31 praėjo labai iškilmingai. Katedroje vyko didelės iškilmės. Graži gotinė katedra buvo arti pilnio. su dideliu pasisekimu praėjo banketas, kuriame dalyvavo apie 450 žmonių. Platesnis minėjimo aprašymas su nuotraukomis bus spausdinamas vėliau.

N. Y. vyru choras Perkūnas atsidėjęs dirba ir repetuoja. Birželio 14 jis dalyvauja birželio įvykių minėjime, kuris rengiamas Kultūros Židinyje. Taip pat choras mokosi naujų giesmių ir rengiasi kelionei į Romą. Choro pirmininku yra Stasys Karmazinas, gi choro dirigentu muzikas Viktoras Ralys.

Rašytojas Stepas Zobarskas, gyvenąs mūsų tarpe Woodhavene, mirė prieš 3 metus — birželio 9. Buvo palaidotas birželio 13.

New Jersey gubernatorius Thomas Kean ryšium su Lietuvos krikšto sukakties minėjimu Newarke išleido proklamaciją ir gegužės 31 paskelbė Lietuvos krikšto sukakties minėjimo dieną. The Star-Ledger laikraštis gegužės 16 prisimine 1000 metų kaip buvo apkrikštyta Ukraina ir Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Įsidėjo straipsnį ir nuotrauką su tų tautybių vadovais ir N. J. gubernatorium Kean.

ELIZABETH, N.J.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos metinis piknikas — festivalis bus birželio 7, sekmadienį, 216 Ripley Place, Elizabethe, N.J. Pradžia 2 v. popiet. Piknike bus puikaus maisto, įvairių atsigaivinimų, bus įvairių žaidimų, išpardavimų. gros muzika.

Parapijos klebonas kun. Petras Žemeikis kviečia visus parapiečius ir šiaip parapijos bičiulius kuo gausiau dalyvauti piknike.

Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., organizuoja ekskursiją su šešiais autobusais į Atlantic City birželio 19, penktadienį. Autobusai išvyks nuo M. Šalinskienės laidotuvių namų ir V. Atsimainymo bažnyčios 8 val. ryto. Kelionė autobusu, pietūs ir teatro vaidinimas kainuos tik 5 dol. Rezervacijas priima Elena Matulionytė 718 326 - 2298, Marytė Šalinskienė 718 296 - 2244, Jonas Adomėnas 718 497 - 5212.

Lietuviškų tautinių drabužių yra gavusi Darbininko administracija. Drabužiai vidutinio dydžio, tai aukštaitiški, žemaitiški, dzūkiški kostiumai. Kreiptis į Darbininko administraciją. 827 - 1351.

Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas. Tai tik keletas iš Lietuvos miestų, kuriuos lankys GT International ekskursantai. Dėl detalių žiūrėkite GT International skelbimą Darbininke.

Įvairius dokumentus verčia į rusų kalbą Regina Savickaitė-Bork, 84 - 20 96 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 718 805 - 3612.

Woodhavene, 85 - 18 86th St. išnuomojamas erdvus 6 kambarių butas antrame aukšte. Kreiptis pas Mrs. Kadžius virš duotu adresu.

Lietuvaitė, kuri per vasaros atostogas norėtų dirbti lietuvių senelių ir ligonių namuose, gali kreiptis: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd., Putnam, CT. 06260.

Dalis žaidinių rengimo komiteto vieno posėdžio metu. Iš k. S. Liogys, E. Staknys, A. Jankauskas, Vita Matusaitienė, Pranas Gvildys, A. Mičiulis, Vitas Matusaitis, Nijolė Nenortienė, A. Šilbajoris ir A. Gudaitis. Nuotr. A. Šilbajorio

Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus birželio 9, antradienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. kampas, Woodhavene. Tai bus paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas. Visos narės prašomos dalyvauti.

Pianistės Dalios Sakaitės rečitaliai įvyks: birželio 7, sekmadienį, 8 v.v. St. Michael's Hall, 99 St. ir Broadway, N.Y.C., ir birželio 21, sekmadienį, 3 v. popiet, Kultūros Židinyje Brooklyne. Programą sudaro: Bach, Beethoven, Schubert, Schumann, Vainiūnas, Chopin ir Balakirew kūriniai.

Lietuvos vyčių centro valdybos posėdis įvyks birželio 6, šeštadienį, V. Atsimainymo parapijos salėje Maspeth, N.Y. Bus aptarti planai vyčių seimo, kuris įvyks liepos 30 - rugpjūčio 2 Kansa City, Kansas. Centro valdybos pirmininku yra Pranas Petrauskas.

Brocktono LB apylinkės valdyba atsiuntė 30 dol. auką paremti Darbininko ir Bridges leidimą. Aukų atsiuntė valdybos pirmininkas Stasys Eiva. Darbininko ir Bridges administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Lietuvos vyčių Vid. Atlanto apskrities suvažiavimas įvyks birželio 7, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje, Manhattane, N.,Y. Suvažiuos atstovai iš New Jersey, Pennsylvanijos ir kitų vietovių. Suvažiavimas prasidės 11 val. suma. Prieš posėdžius bus Baisiojo birželio paminėjimas, kuriame dalyvaus aktorius Juozas Boley-Bulevičius. Rudens suvažiavimas įvyks rugsėjo 20 Pittston, Pa. Apskrities pirmininku yra Jonas Adomėnas.

Darbininko atkarpoje 3 psl ryšium su Lietuvos krikšto sukaktimi perspausdinome kun. Stasio Ylos nedidelį veikalą "Krikščionybės įvedimas Lietuvoje". Nedidelė tos atkarpos baigiamoji tąsa spausdiname 4 psl., gi trečiame puslapyje persispausdiname iš "Aidų" žurnalo išsamų istoriko Juozo Jakšto straipsnį "Lietuvos krikštas". Perspausdiname jį iš "Aidų" žurnalo rinkinio. Straipsnis plačiau nagrinėja įvairias politines aplinkybes, Mindaugo krikštą, Jogailos, Vytauto ir Žemaičių krikštus.

Tikimės, kad tai skaitytojus labiau supažindins su Lietuvos krikšto istorija, su keliamomis problemomis.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukas, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Tėvynės Sargo naujas numeris, š.m. 1, išspausdintas pranciškonų spautuvėje, dabar siuntinėjamas skaitytojams. Numeris turi 128 psl. Redaguoja Algirdas J. Kasiulaitis.

— Americans for Due Process siūlo vasaros darbą Long Island, New Yorke, studentui/studentei. Suinteresuoti asmenys prašomi skambinti Rasai Razgaitienei raštinės numeriu: (516) 671 - 7975 arba kreiptis paštu: Americans for Due Process, P.O. Box 85, Woodhaven, New York 11421.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

BAISIOJO BIRŽELIO
MINĖJIMAS
rengiamas birželio, 14, sekmadienį, 2 v. popiet
Kultūros Židinyje

Invokacija — *Tėv. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM*
Paskaitą skaito — *VYTAUTAS VOLERTAS*
Dainuoja — sol. *RASA BOBELYTĖ-BRITTAIN*
New Yorko vyrų choras *PERKŪNAS*
diriguojamas muziko *VIKTORO RALIO*

Programai vadovauja—*ALEKSANDRAS MALDUTIS*

Prie įėjimo aukojama
Pietūs nuo 12 - 2 v. Šeimininkė — E. KEZIENĖ
Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA

Š.m. birželio 7 d., sekmadienį, 5 v. popiet

Kultūros Židinyje įvyks

Prof. ANTANUI MACEINAI - JASMANTUI

paminėti

SIMPOZIUMAS - AKADEMIJA

Apie Maceiną kalbės:
DR. JUOZAS GIRNIUS — asmuo, filosofija
DR. TOMAS VENCLOVA — poetas
DANUTĖ NORVILAITĖ — biografija

Moderuoja ANTANAS SABALIS
Po simpoziumo — kavutė

Visus atsilankyti maloniai kviečia

N.Y. LIET. FRONTO BIČIULIAI

ANTROJI METINĖ MALDOS
DIENA UŽ LIETUVĄ

Baisiojo Birželio trėmimų 46 metų sukakčiai paminėti

KUR: Čenstachovos Marijos šventovėje Doylestowne, netoli Philadelphijos

KADA: Šeštadienį, 1987 birželio 13

PROGRAMA:

1 val. popiet **Iškilmingos mišios.**
Celebruos vysk. Paulius Baltakis, O.F.M.
Pamokslą sakys kun. Kazimieras Pugevičius iš N. Y.
Šv. Grigaliaus Schola Cantorum choras iš New Haveno atliks Palestrinos Missa Rex Gloriae.
Lietuviškai giedos sol. Ona Pliuškonienė iš Philadelphijos.

3:30 val. popiet **Procesija aplink šventovę, maldos už Lietuvą, Švč. Sakramento palaiminimas.**

Visą dieną: **Tautodailės ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos persekiojamos Bažnyčios paroda.**
Lietuviški užkandžiai kafeterijoj.

Pasirodys "Aušrinės" taut. šokių grupė iš Philadelphijos

— VISI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI —

NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
FERRY ROAD — DOYLESTOWN, PENNSYLVANIA 18901
Koordinatorius: kun. Timotiejus Burkauskas, O.S.P. Tel. (215) 345-0600